

V premagovanju problemov sozd uspešnejši od drugih

Ekonomska politika je septembra v posebni številki objavila svojo tradicionalno lestvico največjih organizacij združenega dela, razporejenih po višini ustvarjenega celotnega prihodka v letu 1986. Čeprav ustvarjeni celotni prihodek ni edini niti najboljši pokazatelj velikosti ali gospodarske uspešnosti OZD, lestvica z dopolnilnimi podatki omogoča delne primerjave med OZD in oceno uspešnosti posamezne OZD v gospodarstvu SFRJ, gospodarstvu republike in v lastni dejavnosti. Kljub temu, da se lestvica najuspešnejših objavlja že devetnajsto leto, so podatki za SOZD MERCATOR-KIT uporabni samo za leti 1985 in 1986 — po združitvi obeh sozdov.

Po ustvarjenem celotnem prihodku 568.153 mio din je SOZD MERCATOR-KIT v letu 1986 na prvem mestu med OZD iz Slovenije, ki so uvrščene na lestvico največjih OZD v Jugoslaviji in na drugem mestu med šestdesetimi OZD s področja trgovine in gostinstva. V Sloveniji sta samo SOZD MERCATOR-KIT in SOZD Iskra dosegla celotni prihodek večji od 500.000 mio din, SOZD MERCATOR-KIT in UPI Sarajevo pa sta na lestvici 60-tih OZD trgovine in gostinstva edina, ki sta presegla to vsoto.

Zanimivo je, da že osma med šestdesetimi OZD iz trgovine in gostinstva dosega manj kot 50 odstotkov prihodka prvouvrščenega UPI Sarajevo. Glede na leto 1985 je SOZD MERCATOR-KIT napredoval po lestvici med vsemi OZD iz 13. na 9. mesto, med OZD s področja trgovine in gostinstva iz četrtega na drugo, med slovenskimi OZD pa je prehitel Petrol in Iskra in zasedel prvo mesto.

Po ustvarjenem dohodku, povečanem za amortizacijo, je SOZD MERCATOR-KIT na dvajsetem mestu med gospodarskimi organizacijami, za razliko od leta 1985, ko je bil na 28. mestu. Dvajseto mesto pa je samo na videz nizko, dokler ne pogledamo lestvice 60 največjih OZD s področja trgovine in gostinstva. Tu je MERCATOR-KIT zasedel pr-

vo mesto, kar seveda pomeni tudi prvo mesto med OZD iz Slovenije v svoji dejavnosti.

Naslednji kazalec — dohodek z amortizacijo na zaposlenega — pa je že prvi kvalitativni kazalec, kjer primerjava v okviru vsega gospodarstva ni več mogoča, prav tako pa se že kažejo razlike znotraj 60 največjih glede na dejavnost. Praviloma so tehnično usmerjene OZD trgovinske dejavnosti uspešnejše OZD, v katerih prevladuje prehrabena trgovina in gostinstvo. Isto velja tudi za SOZD MERCATOR-KIT, saj tehnično usmerjene OZD s področja trgovine dosega boljše rezultate, vendar pa je MERCATOR-KIT v svoji dejavnosti tudi po tem kazalcu prvi. Če OZD v Sloveniji, sorodne po dejavnosti, zaostajajo po ustvarjenem dohodku in amortizaciji za MERCATOR-KIT za 20 do 25 odstotkov, pa je zanimivo, da prvi in tretje uvrščeni na lestvici, glede na celotni prihodek dosegata že polovico manjši dohodek z amortizacijo na delavca. Nekoliko manj ugodni so kazalci ustvarjenega celotnega prihodka in ustvarjene akumulacije na povprečno uporabljena poslovna sredstva, kar je sicer lahko tudi posledica različne strukture kapitalno intenzivnejših dejavnosti v posamezni OZD. Pravilnejšo oceno uspešnosti na tem področju bi dobili šele s primerjavo posameznih

dejavnosti znotraj OZD z istovrstnimi dejavnostmi drugih OZD.

SOZD MERCATOR-KIT je v dejavnosti trgovine in gostinstva Jugoslavije udeležen z 2,5 % celotnega prihodka, 3,3 % akumulacije, 2,2 % vloženimi sredstvi, 2,3 % številom zaposlenih in dosega za 46 % večji dohodek, povečan za amortizacijo, od jugoslovanskega povprečja. Med šestdesetimi objavljenimi največjimi OZD dejavnosti trgovine in gostinstva pa je delež MERCATOR-KIT v celotnem prihodku 6,1 %, dohodku, povečanem za amortizacijo 7,2 %, v angažiranih sredstvih 5,9 %, številu zaposlenih 5,8 % in dosega 27 % večjo produktivnost od povprečja šestdesetih največjih OZD s področja trgovine in gostinstva SFRJ.

Nadaljevanje na 2. strani

Glasi je namenjeno na naslov:

Glasi delavcev in združenih kmetov sozd
Mercator — Kmetijstvo Industrija Trgovina

Leto XXIV

Ljubljana, oktober 1987

št.: 10

Pogovor s predsednikom sozda

Priznati različnost je nuja

Zadnja četrtna leta je v ozdih namenjena pospešenim pripravam za oblikovanje parametrov razvoja v naslednjem letu kot ene od faz uresničevanja srednjeročnega gospodarskega načrta. Ko smo pred dvema letoma postavljali njegove temelje na osnovi uresničevanja stabilizacijskega programa, smo se prepričevali, da ne smemo podleči filozofiji preživetja, čeprav nas je kriza že močno držala za vrat. Danes tej krizi mnogi brez dlake na jeziku rečejo pravno, finančno in moralno razsulo države. Takrat, še nova zvezna vlada, je z veliko optimizma, da ne rečemo junačenja, napovedovala vsemu temu oster in do konca brezkompromisen boj. Napovedovala ga je na vseh ravneh in področjih družbenega in gospodarskega življenja s tako pogumnimi besedami, da smo ji bili pripravljeni celo nekaj verjeti. Kaj ji ne bi, saj je premier finančno in nasploh hudo uspešno organiziral največji jugoslovanski športni cirkus. Toda bojimo se, da je prav ta športni duh — važno je sodelovati, ne pa zmagati — zapeljal tudi vlado. Kriza ni premagana, temveč v njej globoko sodelujemo vsi. Še več, kriza se je zaostila in poglobila do take mere, da obupujejo tudi največji optimisti.

Za izhod iz krize nam je zvezna vlada sredi letošnjega oktobra ponudila svoje ukrepe. Vemo, da se poslovodni delavci s takimi dokumenti seznanijo tudi v fazah njihovega nastajanja, zato smo predsednika poslovnega odbora sozda, Mirana Goslarja povabili na razgovor z namenom, da nam v luči najnovejšega načrta vladnih ukrepov in trenutne klime pove nekaj svojih pogledov na te ukrepe, strategijo sozda v prihodnjem letu in trdnost sozda v danih razmerah. S predsednikom poslovnega odbora se je pogovarjala urednica časopisa, Vesna Bleiweis, ki je pogovor tudi pripravila za objavo.

Vprašanje: Kot politik in gospodarstvenik ste doživljali večino gospodarskih reform in njihovih transformacij oziroma reform. Preživeti bomo morali tudi trenutno napovedano. Si od nje obetate več, kot smo zmogli v preteklih?

Odgovor: Preteklih reform ne kaže komentirati, nobena še ni dosegla svojih ciljev. Tudi razlogi za to so znani in že stokrat premlati. Ukrepi, s katerimi se nam sedaj predstavlja zvezni izvršni svet, se sicer ne imenujejo reforma, lahko pa jim pripišemo ambicije biti reforma. Najpomembnejša okoliščina pri teh ukrepih je dejstvo, da nam jih vlada ponuja v doslej najtežjem položaju, ko vladata vsesplošno nezaupanje in skepsa. Vlada je v svojem še ne dveletnem mandatu storila toliko napak, pokazala toliko neuresničenih napovedi, da je zaradi tega vse še

bolj zapleteno in težje kot je bilo v času prejšnjih reform.

Ob prebiranju načrta ukrepov človek dobi vtis ne celovitosti, nepovezanosti, časovne in vsebinske neusklajenosti. Skratka, iz splošno oblikovanih besedil ni razvidno ozadje ukrepov, ni razvidna opredelitev rokov za njihovo uresničitev ali pričetek izvajanja. Največje razočaranje po mojem mnenju predstavlja izrazito netržno usmerjenost ukrepov na posameznih področjih. Izvozna ekspanzija je, kljub deklaracijam o tržni usmeritvi, absolutno premalo poudarjena, preveč pa se pričakuje od olajšanja, ki bi si ga lahko privoščili ob eventualnem reprogramiranju zunanjih dolgov. Ukrepi skoraj več govorijo o substituciji uvoza kot o izvozu, lahko jim pripišemo avtarkično orientacijo, ki izhaja iz nezaupanja v sposobnost do prodora v svet.

Drugo razočaranje je načrtovana politika cen. V njej se dokončno razgalja in potrjuje (citati) »da sedaj še ni pogojev za nadaljnjo liberalizacijo cen«, kar pomeni, da na tem področju lahko še naprej računamo z omejevanjem in restrikcijami in da samo govorimo o »tržni usmerjenosti« ekonomske politike.

Značilna za celoten pristop je logika omejevanja, prepovedovanja in represije na vseh oblikah potrošnje. Skozi te ukrepe se zrcali jugoslovanska ujetost v »sindrom izenačevanja« — nočemo priznati in graditi politike na upoštevanju in priznavanju

različnosti. Ta sindrom nas vodi v zaostajanje, oddaljevanje in izolacijo od Evrope. V ukrepih prevladuje logika vladavine nerazvitih, ki je povsem drugačna od tržne. Tržna logika nujno in neizprosno producira bolj in manj uspešne — bolj ali manj bogate. Z vladavino nerazvitih pa pristajamo na enakost v revščini, poudarjanje in izpostavljanje količin, ne pa kakovosti skupnega — uresničljivega, kar ne more biti porok za izhod iz krize, kaj šele za razvoj. Morali bi graditi na različnosti, na manj skupnih zadevah, na več svobode gospodarskih subjektov. Neupoštevanje tega v predloženih ukrepih kaže, da še vedno ostajamo pri deklaraciji o tržni usmeritvi jugoslovanskega gospodarskega sistema, stvarnost pa pelje naprej z administrativno logiko. Tudi do skupnih zadev, mislim zadev, ki jih lahko urejamo na ravni federacije, bi morali imeti restriktiven pristop — dogovor za manj skupnega, pa to čvrsto, uresničljivo in uresničevano.

Napovedovati usodo uspešnosti ukrepov je težko, razen da je skepsa zelo velika.

Vprašanje: V širše koncepte družbenega razvoja se mora vključiti vsak gospodarski subjekt. V uvodu sem omenila pospešene priprave na oblikovanje parametrov razvoja v posameznih ozdih in enako velja tudi za sozd, skratka vsak mora v okviru širše načrtovanega koncepta najti svojo strategijo. Še

Nadaljevanje na 3. strani

Nova poslovna stavba dobiva svojo končno podobo. Če bo vse po sreči, bodo dela končana v pogodbenem roku in bomo decembra preseljeni.

V premagovanju problemov sozd uspešnejši od drugih

Nadaljevanje s 1. strani

Deset največjih slovenskih organizacij se je na lestvici največjih v SFRJ leta 1986 uvrstilo takole:

										v mio din	
uvrstitev po cel. prihodu 1986	1985	OZD	celotni prihodek	dohodek povečan za amortizacijo	rang po dohodku poveč. za amortizacijo 1986	1985				poprečna porabljena osnovna in obratna sred.	
9	13	SOZD MERCATOR-KIT	568.153	83.293	20	28				190.509	
12	12	SOZD Iskra	535.020	151.284	8	9				445.160	
16	19	Slovenske železarne	456.576	121.466	10	12				289.159	
24	30	Gorenje	353.672	67.096	31	34				153.611	
25	11	Petrol	339.579	43.157	58	59				145.147	
26	32	Uniles	339.141	63.796	35	35				189.353	
28	31	ABC Pomurka	334.367	50.053	49	66				126.256	
32	34	Slovenijales	306.911	54.645	45	41				129.309	
37	51	ZPS. združ. proizv. opreme	276.199	94.650	19	20				246.318	
38	42	Emona	274.904	51.821	47	57				121.214	

Ob predpostavki, da so zaostrene gospodarske razmere v preteklem letu delovale na vse primerjane OZD enako, ugotovljamo, da je SOZD MERCATOR-KIT med tistimi, ki so te proble-

me premagovale uspešneje od drugih. Poslovni rezultati preteklega leta, ko je veljal še stari obračunski zakon, vsebujejo tudi ves fiktivni prihodek in dohodek, ki ni rezultat uspešnosti poslova-

nja. Zato bodo posebno zanimivi rezultati za leto 1987, mesta posameznih OZD, ki jih bodo dosegla po sedanjem obračunskem sistemu in primerjava z letom 1986.

Deset največjih slovenskih organizacij iz trgovine in gostinstva v SFRJ leta 1986

										v mio din	
uvrstitev po cel. prihodu 1986	1985	OZD	celotni prihodek	dohodek povečan za amortizacijo	rang po dohodku poveč. za amortizacijo 1986	1985				poprečna porabljena osnovna in obratna sredstva	
2	4	MERCATOR-KIT Lj.	568.153	83.293	1	2				190.509	
5	9	PETROL Ljubljana	339.579	43.157	8	7				145.147	
9	11	EMONA Ljubljana	274.904	51.821	5	6				121.214	
11	12	TIMA Maribor	253.549	41.857	9	10				85.452	
13	14	TAM Maribor	220.865	5.534	56	57				56.166	
16	20	MERX Celje	158.587	24.633	15	16				45.722	
17	18	METALKA Ljubljana	151.333	14.116	23	26				60.579	
25	27	MERKLJ Kranj	128.281	10.322	30	33				30.032	
26	28	KOVINOTEHNA Celje	126.796	9.345	34	39				30.623	
27	30	JEKLOTTEHNA Maribor	117.626	7.374	44	45				23.789	

Udeležba MERCATOR-KIT v kazalcih
OZD trgovine in gostinstva SFRJ v letu 1986

Element	trgovina in gostinstvo	60 največjih trgov. OZD	udeležba v % 2 : 1	MERCATOR-KIT	udeležba v % 4:1 4:2	
					5	6
- Celotni prihodek (v mio din)	22.899,2	9.266,8	40,5	568,1	2,5	6,1
- Dohodek povečan za amortizacijo	2.516,2	1.145,3	45,5	83,3	3,3	7,2
- Angažirana poslovna sredstva	8.543,5	3.197,2	37,4	190,5	2,2	5,9
- Število zaposlenih (v 000)	879	347	30,5	20	2,3	5,8
- Dohodek povečan za amortizacijo na delavca (v 000)	2.863	3.301	115,3 ¹⁾	4.188	146 ²⁾	127 ³⁾

1) Indeks 2:1

2) Indeks 4:1

3) Indeks 4:2

Tehnološki odbor — povezovalac znanja v sozdu
Andrej Dvoršak

Ne znamo izkoristiti lastnih prednosti

»Vsaka proizvodna in storitvena OZD je dolžna v roku enega leta izdelati svoj program razvijanja proizvodnje in storitev. Za razvoj le-teh, so se članice prvenstveno dolžne kadrovsko okrepiti. Pri majhnih organizacijah, kjer vlaganje v znanje, tehnologijo, organizacijo, tržišče in podobno ni smotno, bomo še v letošnjem letu sprožili akcijo za večje panožno povezovanje...« je zapisano v sklepih majske seje poslovnega sveta.

Za to povezovanje so poskrbeli v sektorju za industrijo v Delovni skupnosti sozda. Povezali so strokovnjake, ki delujejo v isti oziroma sorodni dejavnosti ter oblikovali branžne tehnološke odbore. Ti strokovnjaki so izdelali nekaj tehnoloških informacij, ki jih je mogoče ponuditi potencialnim interesentom. To povezovanje je zaenkrat opazno le v enem delu sozda. S podobnim povezovanjem bi morali zagotoviti sodelovanje strokovnjakov različnih strok, s tem pa bi povečali ne samo učinkovitost tehnoloških odborov, temveč bi ponudbo lastnega znanja lahko zaokrožili.

Podpredsednik poslovnega odbora SOZD, Mitja Ponikvar ugotavlja, da še nismo izkoristili vseh prednosti, ki jih imamo v sozdu. Na področju prenosa znanja imamo prednost pred podobnimi organizacijami. Ena od prednosti je v različnih proizvodnih in storitvenih organizacijah, ki so lahko poligon za vpeljavo in preizkus novih tehnologij, šolanje kadrov in podobno. Te organizacije oziroma njihove obrate lahko interesentom pokažemo tudi kot referenčne obrate.

Možnosti je veliko, le da jih ne znamo ali nečemo izkoristiti. Še najbolj so jih izkoristili v živilski predelovalni industriji, kjer so se tehnologi začeli bolj ali manj redno sestajati na sestankih svojega tehnološkega odbora, na katerem izmenjujejo izkušnje in se dogovarjajo o novih programih ter možnostih sodelovanja.

Zadnji sestanek tega tehnološkega odbora je bil konec septembra v prostorih M-Embe. Na njem so tehnologi obravnavali več aktualnih tem, izvolili pa so tudi predsednico tehnološkega odbora ter pripravljali odbor za ustanovitev komisije za ocenjevanje izdelkov Mercatorjeve živilske industrije.

Uvodoma je dipl. ing. Meta Potočnik iz sektorja za industrijo povedala o novostih, s katerimi se je seznanila na večmesečnem študiju na Nizozemskem. O tem smo objavili članek v prejšnji številki Mercatorja. Tehnologe so zanimale podrobnosti in novosti, o katerih pri nas vemo še zelo malo.

Mnogo informacij bi nedvomno koristno prenesli na naša tla, vendar se še ne ujemajo z našo drobnjakarsko miselnostjo. Temu primerna je tudi naša učinkovitost.

Člani tehnološkega odbora so se seznanili z načrtovanimi naložbami v prihodnjem letu. Med zanimivejšimi omenimo mini pekarno, ki jo bo v novi trgovini na Fužinah postavila M-Pekarna Grosuplje. M-KŽKG, tozdr Oljarica namerava postaviti lastno majhno hidroelektrarno, medtem ko v tozdu Slovenija sadje, Hladilnica Zalog še nimajo izdelanih programov. Razmišljajo na primer o dopolnilni opremi za predpripravljen olupljen krompir na obstoječi liniji.

O komisiji, ki bo ocenjevala izdelke Mercatorjeve živilske industrije so člani tehnološkega odbora menili, da pri njenem delu ne sme prevladati voluntarizem. Njeno delo mora koristiti potrošniku in proizvajalcu. Ugotavljali so, da nas konkurenca na področju tehnološkega razvoja in kakovosti že krepko prehituje in je zadnji čas, da se zdramimo.

Pomembno vlogo pri prodaji testiranih izdelkov bo imela trgovina, ki bo morala na svojih policah kakovostne izdelke naših proizvodnih organizacij še posebej dobro poudariti. To skrb bo imel tudi pospeševalec prodaje, ki se je v teh dneh zaposlil v Delovni skupnosti sozda.

Po daljši razpravi je tehnološki odbor imenoval 8-članski pripravljalski odbor, ki mora do 15. novembra pripraviti osnutek vsebinske in organizacijske zasnove za delovanje komisije za ocenjevanje izdelkov. Tehnologe so se odločili, da morajo biti v komisiji tudi zunanji sodelavci, predvsem strokovnjaki Centralnega zavoda za napredek gospodarstva in Biotehniške fakultete v Ljubljani. Za delo komisije je treba zagotoviti finančna sredstva. Ta je treba predvideti v planu sozda za naslednje leto.

Za novo predsednico tehnološkega odbora je bila izvoljena Anica Rak, dipl. ing. živilske industrije, ki vodi proizvodnjo v M-Eti.

Anica Rak, nova predsednica tehnološkega odbora.

MIRA — do donosne prireje mleka
Andrej Dvoršak

Lastno znanje premalo cenimo

O uvajanju računalnika v delo mlečne farne Boštanj smo že pisali. Zapisali smo, da so strokovnjaki tozda Posestva M-Ljubljanskih mlekarn razvili računalniške programe in jih prilagodili potrebam mlečnih farm. Učinki so bili prav neverjetni — Boštanj je bil takrat edina mlečna farma v sozdu, ki je poslovala brez izgub. Danes računalniški program uporabljajo enako uspešno tudi na farmi Gmajnice, počasi pa bodo s sodobno računalniško opremo opremili vse farme.

V razvoj programov je bilo vloženega veliko dela. Celoten program je prilagojen našim razmeram in potrebam, je enostaven, oprema, čeprav uvožena, je cenejša od domače! Prednost programskega paketa, ki so ga pripravili v tozdu Posestva je, da ga lahko uporabnik brez večjih težav prilagodi svojim specifičnim zahtevam in opremi, izdelan pa je tako,

da ga bo moč uporabljati tudi na peti generaciji računalnikov.

Programski paket so imenovali MIRA, kar pomeni Mercatorjeva integrirana računalniška aplikacija za vodenje prireje mleka. Menili so, da bo zanimanje zanj veliko tudi v sozdu. Toda izkazalo se je, da ni nihče prerok v svoji hiši in za MIRO se bolj zanimajo izven Mercatorja kot pa v njem!

Zanesenjake tozda Posestva opogumlja le to, da so nalezeli na razumevanje v tozdu Inženiring Mercator-Tehne, s katerim so se dogovorili o trajnem sodelovanju pri razvoju računalniških programov in trženju. Ekskluzivno prodajo in trženje bo prevzel tozdr Inženiring, ki bo istočasno zagotovil tudi sredstva za nadaljnji razvoj.

Kako se je začelo

Edi Kobale

"Klub Mercator" s črno piko!

Pred nami je velika akcija "Klub Mercator". Akcija je namenjena predvsem našim potrošnikom in drugim občanom, da svoje prihranke oziroma svoj denar vložijo v kupone »Kluba Mercator« in s tem učinkoviteje varčujejo, obenem pa podpirajo naša prizadevanja za uspešnejše poslovanje.

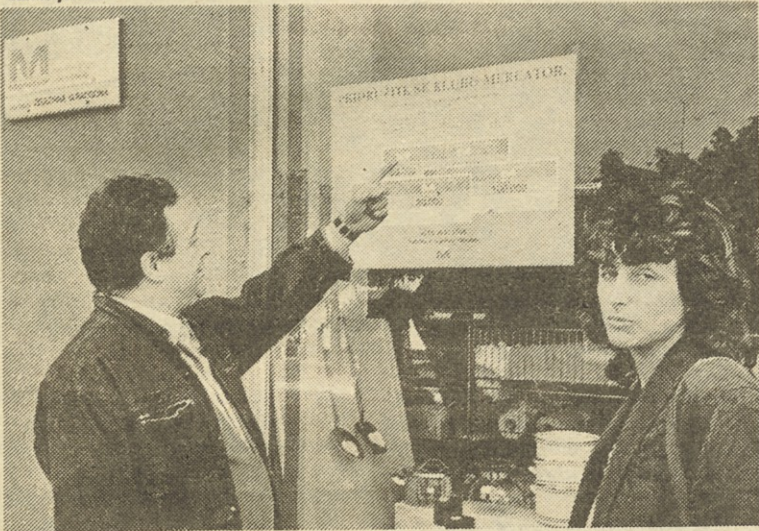
Že na začetku tega sestavka se želim opravičiti vsem, ki se bodo čutili prizadeti zaradi samega naslova tega prispevka.

»Klub Mercator« je akcija, ki zajema celotno področje Slovenije in je zato zahtevala temeljite priprave, ki so povezane tudi s precejšnjimi reklamnimi stroški. Zato so bile organizirane tudi posebne ekipe, ki so z reklamnim materialom obiskale teren. Na-

men tega je bil, da se vsi večji prodajni centri in blagovnice Mercatorja opremijo z najosnovnejšimi reklamnimi gradivi, to je z označitvijo prodajnih mest za kupone ter z ustreznimi plakati, ki naj opozore potrošnike na zanje ugodno novost.

Tudi sam sem sodeloval v eni teh ekip in moram priznati, da sem bil kot aranžer le nekoliko razočaran.

Ivan Drozdek in Marjana Štecl: »Klub Mercator je naša akcija in izpeljali jo bomo tako, kot je zamišljeno...«

Naša prva postaja je bila v Domžalah. Trgovina je primerno urejena, solidne so tudi izlozbe. Le prodajno mesto za kupone je bilo določeno v pisarni poslovo-kinje, ki je nad tem malce nergala. To povsem upravičeno, in sicer zato, ker v svoj natrpan prostor, določen za prodajo kuponov, ne bi spravila niti kilograma paradižnika. V tem natrpanem prostoru se še sama ni mogla prav obrniti, kaj šele, da bi sprejela enega ali celo dva kandidata za vpis v »Klub Mercator«.

Naslednja postaja je bila Blagovnica v Litiji. Prijazna poslovodkinja nas je lepo sprejela. Verjetno s prodajo kuponov tu ne bo težav. Vendar pa nas je motilo, da je med pijacami, ki so pred vhodom v prodajni prostor za kupone, obešene reklame za pralne praške in šampone. Verjetno je to malenkost, vendar je lahko moteča.

Prispeli smo v Hrastnik. Za kraj lepa in velika blagovnica. Toda že sam vtis pri vhodu in pri ogledovanju izlozbe je bil dokaj klavrn. Izložbena stekla so bila zelo umazana, stekla pri vhodu prepleljena z različnimi plakati, na ostalih delih stekla pri vhodu so bili vidni ostanki selotejpa, ki so kazali precejšnjo starost. Potrebnovali smo celo pomoč razredčila za čiščenje, da smo delo lahko opravili. Tovariši, ki vodite

blagovnico, verjamem, da je bilo to slučajno. Upam, da boste za-
devo čimprej uredili na bolje.

Naslednji postanek je bil na Hudinji. Zelo lepa trgovina, čista, prostorna in s prijaznim osebjem. Vendar so nas tudi tukaj pri vhodu pričakali plakati, ki so vabili na gasilske veselice že pred dobrim mesecem dni. Tekstilni del trgovine je bil urejen lepše od prehranbenega. V tem oddelku so s stropa viseli ostanki najlonskih vrvic (pripomočka aranžerjev) še iz preteklosti. Na njih se je nabralo precej prahu.

Pot nas je vodila naprej v Ormož. Majhna samopostrežna trgovina je prijetnega videza. Tudi tukaj z našimi plakati nismo imeli preveč sreče, saj so bila vhodna vrata prepleljena z nalepkami znanega in neznanega izvora, vse pa so bile razpokane in obledele.

Nekoliko bolje je bilo v Lendavi. Prijazno osebje nas je napotilo na prodajno mesto kuponov. Po ureditvi le-tega smo se vrnili v blagovnico, kjer nas je ob pogledu pod strop motila zavesa najlonskih vrvic, vendar so bile te novejšega datuma.

Postaje v Gornji Radgoni, Lenartu, Mariboru in Ptujju so naredile boljši vtis. To pa predvsem zato, ker aranžerji iz teh organizacij tesneje sodelujemo in se

neradi izpostavljamo medsebojni kritiki.

Na koncu tega prispevka bi želel še enkrat poudariti, zakaj sem se odločil za naslov »Klub Mercator s črno piko«.

To, kar je opazila naša ekipa, so verjetno tudi druge. Ta splošna ocena o naših urejenih izlozbah ali pa tudi neizlozbah, o notranjem videzu in urejenosti v posameznih prodajalnah, nas bi pri tej ali drugi akciji morala voditi tudi v razmišljanje o kupčevih željah in potrebah. Zanj je privlačno urejena izložba, čista in urejena trgovina najmanj, kar zahteva, ko se odloči za nakup.

Popolnoma se zavedam, da smo za takšno stanje krivi tudi aranžerji (tam, kjer so). Vendar bi na stanje v prodajalnah lahko vplivali tudi vodstveni delavci, če bi zato imeli več posluha, pa tudi, če bi bolj spoštovali in cenili aranžerski poklic. Včasih pa bi bilo za boljši videz trgovine dovolj tudi že samo nekaj vode, krp in omel.

Vsi prizadeti naj vzamejo ta zapis z dobrim namenom. Le z lepim izgledom izlozbe in urejenostjo trgovin, si bo SOZD MERCATOR-KIT pridobil več ugleda in seveda tudi novih potrošnikov. Načrtovalci te in podobnih akcij pa naj še bolj sodelujejo z izvajalci. Le tako lahko zagotovimo njeno uresničitev.

Priznati različnost je nuja

Nadaljevanje s 1. strani

lani smo trdili, da nam miselnost preživetja ne sme biti vodilo. Nam dane razmere v strategiji za prihodnje leto omogočajo kaj in kako do več?

Odgovor: V danih razmerah je filozofija preživetja logična, ima tudi vse pogoje, da se bohoti. S tem se ne smemo sprijazniti na nobeni ravni organiziranosti združenega dela. Omejil se bom le na sozd, v katerem moramo prav zato, da nas ne bita filozofija povozila, obdržati skupne poslovne funkcije, ki so rdeča nit za oblikovanje strategije sozda. Prav pri skupnih funkcijah moram poudariti analogijo s tistim, kar sem povedal za odnose v federaciji. Pod skupnim v sozdu razumem samo tisto minimalno dogovorjeno uresničljivo politiko, ki jo bo že zaradi heterogenosti v sozdu moč uresničiti. Čvrstina skupnih funkcij je možna le tedaj, če je skupnih zadev malo in odgovornost OZD za lasten razvoj velika. Za naš sistem je značilno, da imajo članice veliko poslovno in finančno svobodo in vsaka lahko pokaže in potrdi svojo individualnost. To pa še ne pomeni, da sme biti zaradi takega položaja članice sozdajajo vprašljivo delovanje instrumentarija, ki ga določimo za uresničevanje zadev skupnega pomena. O tem bomo v razpravah ob pripravi plana za leto 1988 spet govorili. Nekateri bi radi ponovno načelnjali tisto, za kar smo se v bistvu že odločili z združitvijo v sozd. Razprava o skupnih zadevah s pozicij tozdrovskega egoizma je nesprejemljiva. Če se bo v teh razpravah pokazala vprašljivost instrumentarija za uresničevanje skupnih zadev, potem nima smisla, da smo skupaj.

V tem kontekstu je razumljiva reakcija v primerih, ko posa-

mezniki postavljajo pod vprašaj smiselnost skupnega poslovanja preko M-IB in združevanje sredstev za naložbe. Nekateri se enostavno ne morejo otresti neresnice, da gre za veliko breme in nočejo vedeti ali pa nočejo priznati, da jih mehanizem združevanja sredstev v M-IB prav nič ne prizadene v likvidnosti, prav tako pa ne krni dohodka.

Prisiljeni bomo združevanje sredstev še povečati, saj na poslovne banke ne bo moč zanesljivo računati, zato bomo morali predvsem z lastnimi silami uresničiti sprejeti program naložb. Predlog za oblikovanje obsega, načina in virov združevanja sredstev za naložbe bomo oblikovali tako, da bo v posamezni naložbi zagotovljen večji delež združenih sredstev. V sistemu združevanja sredstev bomo poleg združevanja poslovnih skladov in amortizacije vključili tudi druge vire z namenom, da bo to združevanje uspešnejše. Poudarjam, konkreten predlog še ni oblikovan, oblikovan pa je del strategije sozda, ki je imperativ: ne zgolj preživeti, temveč se tudi v danih razmerah boriti za razvoj.

Vprašanje: Ko sva že pri strategiji sozda – ta je vselej povezana z njegovimi »sedmimi stebri« – imate občutek, da se kateri med njimi krepi oziroma maje? Kako jih z za sozd pomembnimi zadevami še okrepiti ali pa jim vsaj popraviti temelje? So razmere in čas primerni za zidavo in rušenje?

Odgovor: V 12. členu sporazuma o združitvi v SOZD je opredeljeno naših »sedmih stebrov«. Prepričan sem, da bi večino direktorjev naših članic spravili v zadrego, če bi jih pozvali, naj jih naštejejo. Navedel bom dve zadevi, ki med vsemi najbolj bodeta.

Najšibkejša točka teh skupnih zadev je skupen in enoten informacijski sistem in računalniška obdelava podatkov. Objektivno je to tudi najtežja naloga, saj je v heterogenem sozdu težko izpeljati celovitost in usklajenost. Toda s prizadevanji, da pridemo do nečesa skupnega, ne moremo biti zadovoljni. Razlago za svoje nezadovoljstvo utemeljujem z dejstvom, da je še vse preveč odporov, zaprtosti, ljubosumnega čuvanja tako podatkov kot znanja. Nekateri gre do celo tako daleč, da podatke, ki niso niti zaupni niti tajni, proglasijo skoraj za državno tajnost. Tako skrivanje je odraz miselnosti, ki jo imenitno ilustrira rek »klein aber mein« (majhno, toda moje). In tu bo prav najtežje prodreti.

Druga zadeva je izvajanje skupne poslovne politike v medsebojnih blagovnih tokovih in blagovnih tokovih izven sozda. Tu zlasti manjkata medsebojno spoštovanje in medsebojna zvestoba članic sozda. Ugotavljam nešteto primerov kršenja, ovinkarjenja, slepomišljenja. Premiki sicer iz leta v leto gredo na boljše, vendar so premajhni, da bi mogli in smeli biti zadovoljni. Dolgo so trajale razprave o marketinški zasnovi – začeli smo proces, za katerega danes še ne moremo reči, kakšen bo njegov rezultat. Največ odporov je med poslovodji trgovin, ki si želijo svojo lastno nabavno svobodo. Zakonodajni mehanizem od zakona o združenem delu do zakona o delovnih razmerjih jim omogoča spretno manevriranje v odnosih v tozdu in delovni organizaciji. Prav zaradi tega nevspodbudnega mehanizma, resnične učinkovitosti in discipline na tem področju še nekaj časa ne moremo pričakovati.

To sta dva najbolj majava stebra, če ste me že napeljali na

uporabo teh besed. Kot objektivni razlog za njuno majavost pa moram ponovno poudariti veliko število subjektov, ki jih ni mogoče obvladati v vseh podrobnostih. Ta slabost se je pokazala in razgalila tudi ob akciji Klub Mercator. Pokazalo se je, kako težko je prodreti v kapilare našega sistema z vsem, kar je novo, inventivno in presega dnevno utečenost in rutino. Enostavno ne morem verjeti, da naši ljudje niso pripravljeni sprejeti oziroma spoznati koristi te akcije in s svojim delovanjem vzbuditi zanimanja med občani. Težko verjamem, da imamo tako slabe in nemotivirane ljudi, da ne bi razumeli, da akcija Klub Mercator koristi občanom in nam samim, saj vsaka tozdr potrebujemo kvalitetna sredstva za svoj razvoj. Kljub vsem odporom, ne glede na to kako so izraženi, bomo na akciji vztrajali.

Vse prevečkrat pa se tudi od skupnih služb na ravni sozda pričakuje njihovo samodejno delovanje in reševanje nastale problematike. Tu trdim, da je treba najprej v medsebojnih stikih med članicami sozda najti možnosti za izkoriščanje prednosti povezanosti v sistem. Skupne službe lahko s svojim poseganjem le gasijo ekscesne pojave.

Ne glede na vse te slabosti, ki so seveda tudi odraz splošnega žalostnega stanja v državi, menim, da nobene od skupnih funkcij ne bi kazalo rušiti niti ni potrebe za njihovo širjenje.

Vprašanje: Na neki tiskovni konferenci ste omenili razloge, ki bi lahko omajali trdnost našega sozda. Jih lahko ponovite in komentirate? Kakšno je vaše sporočilo, da do tega ne bi prišlo?

Odgovor: Uresničevanje skupnih funkcij je eno najbolj zanesljivih znamenj trdnosti sozda. Če le nekaj članic ali pa posamezniki od tega odstopajo, nujno nastane vtis razpršenosti in omajanosti.

Finančna trdnost sistema je v veliki meri odvisna od ekonomske politike – usodo finančnega uspeha kroji zvezna administracija. In pod njenim udarom sta predvsem kmetijstvo in trgovina. Zato je jasno, da nam vedno grozi nevarnost izgub. S te strani pričakujem več nevarnosti kot pa s strani eventuelnih velikih poslovnih napak, ki bi jih utegnili zagrešiti mi sami, kajti pretežne dejavnosti v sozdu niso take, da bi bile pod udarom tehnoloških in informacijskih revolucij. Nazoren primer, ki utegne hudo vplivati na poslovne rezultate, je zadnji ukrep ZISA, ko je dvignil odkupne cene živine, zadržal pa maloprodajne cene. S tem se je pokazala totalna ignoranca tržne logike in vsa demagogija tako imenovane zaščite potrošnika iz strahu in nemoči pred socialnimi nemiri. Žrtev take politike je agroživilstvo. To je le en primer – koliko podobnih nas še čaka?

V taki situaciji se moramo zato predvsem zanesti sami nase. Na proslavi 40-letnice M-Nanosa sem poudaril, da nas v samozadovoljnost in uspevanost ne sme pripeljati primerjanje s sorodnimi sistemi v drugih republikah. V tej primerjavi številke povečani govore v naš prid. To ni dovolj, je lahko celo pogubna zmeta. Primerjamo se z razvitim svetom in v njem iščimo svoje mesto in vrednotimo svoje rezultate. Za svetom že sedaj zaoztajamo tudi za 20 do 30 let. Ohraniti in imeti moramo ambiciozen plan, investirati moramo, če hočemo razvitemu svetu hitreje slediti, če ga že ujeti še nekaj časa ne bomo mogli.

Mercatorjevi vinski kleti sta se odločili za kakovost
Andrej Dvoršak

Neskladje cen zavira razvoj vinarjev in vinogradnikov

Letošnja vinska letina bo dobra. Bolj po kakovosti kot po količini in v normalnih časih bi se tega vsi vinarji in vinogradniki veselili. Danes ni tako! Veselje se je umaknilo zaskrbljenosti in brezvoljnosti, kajti gospodarska politika preti vsem, da jih bo uničila. Cene vin, grozdja in reprodukcijskih materialov ter energije so v takem nesorazmerju, da nihče več ne more samo z vinom ustvarjati dohodka. Večina vinarjev se koplje v izgubah, povpraševanja po vinu se iz meseca v mesec zmanjšuje, zaloge rastejo, obresti pa so vinskih kletem in kmetom kooperantom zadrignile zanko okoli vratu, in to kar precej trdo!

Krški vinogradniki in kletarji

V tozdu Vinogradništvo-kleti iz sestava M-Agrokombinata so v izgubah že od polletja. Prejšnja leta so še nekako uspeli poslovati brez izgub, za letos pa ne vidijo prav nobene možnosti, da bi se stanje do konca leta popravilo. Ne zato, ker bi slabo delali ali imeli slaba vina... Večina vzrokov je izven tozda in delovne organizacije in jih sami ne morejo odpraviti.

»Naša vinska klet ima zmogljivost 36.000 hektolitrov vina, kar povsem zadostuje za povprečne letine, kot bo tudi letošnja. Del teh zmogljivosti je na Leskovcu pri Krškem, del pa v Kostanjevici, kjer je bil tudi začetek družbenega kletarstva v teh krajih. To je bilo leta 1928, ko je bila ustanovljena Vinska zadruga Kostanjevica, katere nasledniki smo,« pravi direktor tozda, Darko Marjetič.

Največ cvička

Tozda ima 78 hektarjev lastnih vinogradov, večino grozdja pa dobi od kmetov kooperantov TOK Kmetijstvo trgovina storitve. Ti kleti prodajo 250 vagonov grozdja, iz katerega v kleti naredijo 200 vagonov vina. Takšno količino načrtujejo tudi za letos.

Predvsem gojijo sorte potrebne za cviček, žametno črnino in modro frankinjo. Nekaj je tudi laškega rizlinga, kraljevine in avtohtonih sort. Vendar predstavlja cviček kar 90 odstotkov celotne proizvodnje. Le deset odstotkov je kakovostnih in vrhunskih vin kot so Sremičan, Laški rizling in

Modra frankinja. Izbor dopolnjujejo še z vini brez geografskega porekla, ki so istočasno tudi najcenejša vina v naših trgovinah.

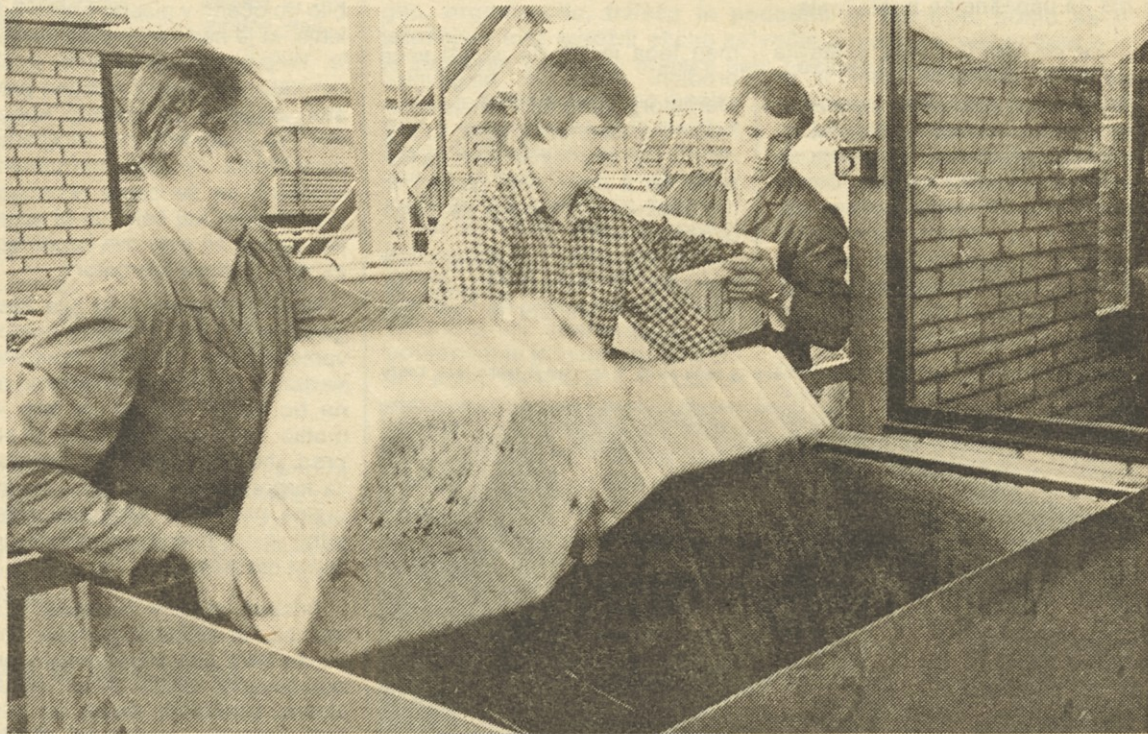
Kot ocenjuje Marjetič, bodo letos nadpovprečno kakovostna vina iz srednje-poznih sort grozdja — modre frankinje in kraljevine.

Premajhna prodaja v sozdu

Zanimivo je, da ta vinska klet sozdu prodaja komaj 20 odstotkov svojih vin, kar v Krškem ocenjuje kot premalo. Želijo, da bi se prodaja dvignila vsaj še za deset odstotkov. Sicer pa pravijo, da bi lahko vso svojo proizvodnjo prodali v Mercatorju, če bi vsaka naša trgovina prodala le en karton njihovih proizvodov.

Največ prodajo na Gorenjskem, Celjskem in Koroškem ter kajpak v Krškem. Da bi prodajo v sozdu povečali, so začeli z različnimi akcijami. Pravijo, da na Mercatorjevih policah ne želijo privilegiranega položaja za svoje vina. Njihova želja in zahteva je le, da bi bila enakopravno postavljena ob vina ostalih proizvajalcev. Prepričani so, da bo potrošnik segal po njihovih izdelkih, ki so svojo kakovost dokazali na vinskih sejmih. Za Laški rizling so na Vinskem sejmu v Ljubljani dobili že zlato in veliko zlato medaljo, prav tako tudi v Novem Sadu. Za Modro frankinjo pa že od leta 1983 dalje pobirajo zlate in srebrne medalje...

Kljub prodajnim težavam nadaljujejo z obnovo vinogradov. To je iz leta v leto težje, saj danes obnova enega hektarja stane že okoli 20 milijonov dinarjev.

Vinska klet Metlika je bila prva v državi, ki je začela za transport grozdja uporabljati zaboje.

V Krškem pravijo, da je obnova vinske kleti pred nekaj leti prava sreča, saj zdaj z opremo in zmogljivostmi nimajo težav.

Rešitev so našli tudi pri odkupu grozdja od kmetov. Ti so pristali na izplačilo za prodano grozdje šele po prodaji vina. Za kmete je ta način plačila zelo nepriljubljen, a so morali pristati nanj, če so hoteli prodati pridelek. Zavedali pa so se tudi, da bi drugače

Vinska klet v Krškem ima med svojimi vini tudi nekaj takih s predikatom: pozne trgatve, izbor in jagodni izbor. Teh vin je malo, le šest do osem tisoč steklenic. Pravzaprav so to prestižna vina, s katerimi klet dokazuje, da zna vzgojiti tudi izjemno kakovostno kapljico.

vinska klet zašla v še večjo izgubo, posledice pa bi v končni fazi čutili tudi sami. Že sedaj vidijo, da se prodaja vin ustavlja, saj imajo v svojih kletih še polne sode lanske letine, ker preprosto ni več kupcev...

Metliška klet — poudarjena samo kakovost

»Kako bomo zaključili poslovno leto še ni čisto jasno. Če ne bomo imeli izgub, bo to zasluga našin vinotočev in trgovin, saj se z vinom ne da več ustvarjati dohodka,« ugotavlja mgr. Julij Nemanč, direktor tozda Vinska klet Mercator-Kmetijske zadruge Metlika.

Ta vinska klet je v zadnjih desetih letih izjemno napredovala v kakovosti svojih vin. Čeprav je Metliška črnina še vedno med iskanimi in cenjenimi vini, so ponudbo bogato dopolnili z vini iz programa Kolednik in z ledenim vinom. To je bilo v Mariboru na Prerezu vinskega letnika ocenjeno kot najboljšo slovensko vino letnika 1986. Toda kakovost malo pomaga nelogični tržni politiki in administrativnih ukrepih, ki vse bolj uničujejo kmeta in kmetijstvo v celoti.

Zmogljivost kleti v Metliki je 38.000 hektolitrov, kar bo še pre-

cej let zadostovalo potrebam belokranjskega vinogradništva. V osmih urah lahko sprejmejo 320 ton grozdja, ozko grlo pa je pri stiskanju, saj jim manjka stiskalnic. Zadovoljivo imajo rešeno vprašanje druge sodobne vinarске opreme, ki jo počasi dokupujejo in posodablajo, kar je za dvig kakovosti nujno. Polnilnico so obnovili lani, vendar pa imajo sedaj težave s skladiščenjem ustekleničenih vin. Zato bo njihova prva naložba novo skladišče.

Večino grozdja odkupijo od kmetov, saj ima tozda Vinska klet Metlika le 32 hektarjev lastnih vinogradov, ki so zasejani z modro frankinjo, žametno črnino, portugalko, kraljevine, laškim rizlingom in drugimi sortami. Ti vinogradi so pomembni zato, ker v njih odbirajo matične trse in samo iz teh trsov režejo cepiče za proizvodnjo trsnih cepičev v Beli krajini. Na ta način dvigajo kakovost zasebnih vinogradov. V lastnih vinogradih pa trgajo grozdje le za predelavo v najboljše vina s predikatom iz programa Kolednik, kamor sodijo pozna trgatve, izbor, jagodni izbor in ledeno vino.

Lani je tozda Vinska klet oziroma M-KZ Metlika sklenila pogodbo o sodelovanju s Poljoprivredno zadrugo Ozaljš s Hrvatske in od njenih kooperantov začela odkupovati grozdje, iz katerega

Nadaljevanje na 5. strani

Vino — darilo polno ljubezni
Andrej Dvoršak

Namesto papirnate krame — vrhunsko vino

Na sončni strani Alp imamo številne vinograde in odlični naravni pogoji nam omogočajo pridelavo zelo dobrih vin. Raznolikost v klimi in sestavi tal nam dajejo velik izbor različnih vinskih sort in kakovosti, tako da lahko med slovenskimi vini najdemo vino za vsak okus in vsako priložnost. Slovenija je glede na izbiro vin »Evropa v malem«, je zapisal mgr. Julij Nemanč v svojem odmevnem referatu, ki ga je imel na nedavnem vinskem sejmu v Ljubljani.

Kakovostno vino, pravilno izbrano za osebo ali priložnost, je vedno dobrodošlo darilo. Z vinom, ki ga podarimo prijatelju, gostu ali poslovnemu partnerju, bomo vedno zadeli v polno.

Pisatelj Hemingway je zapisal, da je vino najbolj civilizirana stvar na svetu, Maksim Gorki pa, da je v vinu največ sonca, in da naj žive ljudje, ki ga pridelujejo in z njim v šloveško dušo vnašajo sončno svetlobo.

Vino je stalen človekov spremljevalec. Zato so v metliški in krški Vinski kleti pripravili posebej embalarana izbrana vina, ki jih lahko ponudimo poslovnim partnerjem ob različnih priložnostih, kot n.pr. ob Novem letu. Ideja je dobra in poslovni partnerji bodo vrhunskih vin zagotovo bolj veselili kot pa običajnih rokovnikov ali drugih novoletnih daril.

»Lepa navada naših dedov in očetov v vinogradniških krajih je

bila, da so gostu ali slučajnemu prišlecu ponudili kozarček najboljšega vina iz svoje zidanice,« pravi Julij Nemanč. »Toliko biserov imamo med slovenskimi vini, da resnično ni priložnosti, za katero ne bi našli pravejšega. Vendar pri tem ne smemo pozabiti tudi na malenkosti kot so ustrezna temperatura in kozarec...

Slovenski vinarji in vinogradniki z veseljem ugotavljamo, da nekatere organizacije združenega dela namesto dragih pijač tujega imena za reprezentančne namene vse bolj segajo po domačih vinih. S tem ne kažejo le visoke kulture, ampak istočasno tudi ponos na lastno deželo — bogato vrhunskih vin in marljivih ljudi, ki jih vzgajajo.

Darko Marjetič, direktor tozda Vinogradništvo-kleti.

Ledeno vino — ponos Metlike in Slovenije

Andrej Dvoršak

»Malo — a dobro«

Ledeno vino sodi v program Kolednik, kamor v metliški Vinski kleti uvrščajo vsa vina s predikatom. Anton Pezdirc, tehnolog v metliški Vinski kleti, nam je izdal vse skrivnosti njegovega nastanka.

»Grozdje za ledeno vino smo natrgali v našem vinogradu na Vi-

nomerju, ki ima jugozahodno lego. Tu trt nikoli ne obsijejo prvi

jutranji sončni žarki, jih pa božajo zvečer do sončnega zahoda,« je pripovedoval Pezdirc.

Ledeno vino nastaja le ob lepi sončni jeseni, visoki stopnji sladkorja v grozdju in nizkih tempe-

raturah še pred pričetkom deževja. Pomembno je, da je 4 do 5 dni pred trgatvijo nočna temperatura od -2 do -5 stopinj Celzija pod ničlo, dnevna pa ne višja od 0 stopinj, na dan trgatve pa mora biti od -7 do -8 stopinj Celzija.

Pri teh temperaturah voda v gozdni jagodi zmrzne, vse ostale snovi: sladkor, aroma, kislina itd.

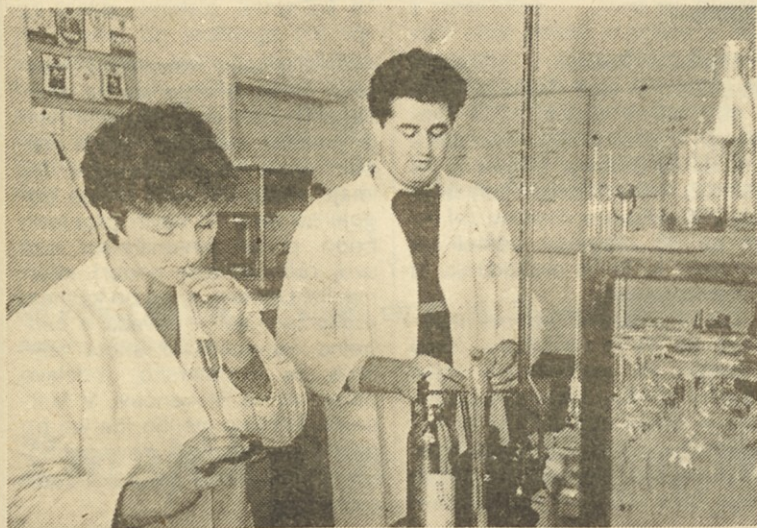
pa se skoncentrirajo. Zelo pomembno je, da sta trgatev in predelava zelo hitri in je grozdje še zmraznjeno, ko ga pripeljejo v klet.

Celo grozdje, brez robkanja in mletja stisnejo, tako da dobijo močno koncentriran izcedek — mošt.

Grozdje za ledeno vino so trgali 25.12.1986 pri jutranji temperaturi -7 stopinj Celzija. Ob pol osmih zjutraj se je zbral v vinogradu celoten kolektiv Vinske kleti, od direktorja do prodajalke, v eni uri potrgal vse grozdje in ob devetih je bilo že stisnjeno v mošt.

Ugotovili so izjemno visoko vsebnost sladkorja — 128 Oe. Mošt so pustili vreti do 6. februarja pri temperaturi 11 do 13 stopinj Celzija. Ko so vrenje ustavili, je bila alkoholna stopnja 10,5 odstotka, vino pa je imelo 125 g/liter neprevretega sladkorja. Vino so očistili ter ustekleničili v 0,35-litrski steklenice. Poznavalci pravijo, da je to eno izmed najboljših tovrstnih vin, ne le v Sloveniji in Jugoslaviji, ampak menda celo v Evropi. V njem je skrito sonce, veliko znanja in ljubezni metliških vinarjev, ki se držijo načela: »Malo, vendar dobro«.

Laborantka Vera Goleš in enolog Anton Pezdirc.

Neskladje cen zavira razvoj vinarjev in vinogradnikov

Nadaljevanje s 4. strani

predeluje zaščiteno ozaljsko belo vino, precej podobno metliškemu Belokranjcu.

Zaloge se povečujejo

V Metliki si prizadevajo zagotoviti trg s kakovostnimi in vrhunskimi vini in z njimi ustrezen cenovni razred. Doslej jim je oboje nekako uspevalo, ne sicer v tisti meri, pa tudi kot so si želeli, a pritoževali se niso pretirano. Kako bo v prihodnje, ne vedo! Ugotavljajo, da se povpraševanje po vseh vrstah vin zmanjšuje in zato naraščajo zaloge, ki vse bolj bremenijo njihovo poslovanje.

Normalno je, da je ob novi trgatvi v kletih še tretjina pridelka prejšnje letine, v Metliški kleti pa so na polovici lanske. To še ni kritično, bo pa vplivalo na poslovni rezultat ob koncu leta. Čeprav vino sodi v drugo skupino izdelkov iz potrošniške košarice, pa je med prvimi izdelki, ki se jih potrošnik odreče, ko mu začne padati življenjski standard.

Na vprašanje o prihodnjih usmeritvah v Metliki odgovarjajo, da bodo dvignili kakovost vinogradov in s tem tudi vina. Vinogradi so na strmih pobočjih, kar pomeni več stroškov in zato je pametno gojiti le vrhunsko kakovost. Po vrhunskih vinih je na trgu dokaj stalno povpraševanje, dosega pa tudi najboljšo ceno. »Borimo se malo in dobro« — pravijo ljubitelji vina in Vinska klet Metlika temu sledi.

Leta 1985 so v Mariboru na Prerezu vinske letine s predikatnim vinom jagodni izbor, sorte Laški rizling osvojili drugo mesto. Lani pa so pridelali najboljšo vino v Sloveniji sploh — Ledeno vino, ki mu zlepa ni moč najti tekmeča, tudi v tujini! Za 3,5 decilitrsko stekleničko tega vina mora kupec odšteti blizu 15.000 (petnajsttisoč) dinarjev. Kljub izjemno visoki ceni za enoletno ledeno vino, je kupcev veliko. Toliko, da jih v Vinski kleti vpisujejo na posebne sezname. To so ljubitelji dobre kapljice v pravem pomenu besede, zasebni zbiralci vin in drugi, ki znajo ceniti kakovost. Od 1.150 stekleničk, kolikor so jih napolnili z ledenim vinom, nameravajo letos prodati le 400, ostalo pa bodo spravili v svoj arhiv, saj bo to vino z leti le še pridobivalo na kakovosti...

Umetnost na sodih

Vinsko klet v Metliki letno obišče nad 7.000 turistov. Za večjo zanimivost teh obiskov, so se metliški vinarji odločili, da na osmih 10.000-litrskih sodih reliefno upodobijo nastajanje vina.

Na prvem sodu je upodobljena Metlika, ki jo obkrožata dve trti: frankinja in žametovka. Motiv teh dveh trt se ponavlja na vseh osmih sodih.

Na drugem sodu je prikazano postavljanje opore za trto in vinska gorica Drašiči. Prikazana je tudi belokranjska delovna narodna noša, ki se ponovi še šestkrat. Na naslednjem sodu vidimo spomladanski vez vinograda in v ozadju Radovico. Na četrtem vidimo ročno okopavanje vinograda pred vasjo Lovkica. Na petem je rezbar upodobil zaščitna vinogradniška dela — škropljenje in »zelena dela«, v ozadju pa vas Veselico. Na šestem sodu je motiv trgatve in vasi Vidušiči, na sedmem stiskanje, na zadnjem sodu pa je upodobljeno Martinovanje s kolom in svečana belokranjska narodna noša.

Mlado vino iz Metlike

Mgr. Julij Nemanič

Simpatičen dar jeseni

Mlada portugalka je bila že od davnin belokranjska posebnost, ki so jo ljubitelji dobrega vina in gostinci vsako jesen komaj dočkali. Portugalka je redka trta, ki se je ohranila samo še v Beli krajini in redkokje v Posavju.

Janez Trdina je bil tako navdušen nad to vinsko posebnostjo Belokranjcev, da ga je mogoče celo navdihnili za njegove sprehode proti sončni strani Gorjancev. V svojih potopisih je zapisal:

»Največja važnost in čas pa si je v Beli krajini pridobila vinska trta. Tukajšnji svet leži tako lepo proti soncu, apnena zemlja služi tako krasno trsju in grozdju, da spada ta pokrajina brez ugovora med najprve vinske v celi Jugoslaviji.« Sodobno kletarstvo je danes že sposobno v primerni obliki ohraniti vinske dobrote, ki so v preteklosti bogatile jesensko sezono in vinsko izbiro. Čeprav je pri današnjem načinu distribucije vin uveljavljena steklenica in ne sod, je tudi v steklenici možno ohraniti mladosten okus vina. Izumitelji takega kletarstva so Francozi, ki so s svojim popularnim vinom Beaujolais premier (Božole prvi, Božole je vinorodna pokrajina) osvojili evropski trg.

Francoska vinska zakonodaja je bolj dorečena kot naša in tudi

do skrajnosti spoštovana. Mlado vino božole ima določen točen datum in uro, ko sme jeseni novi letnik v promet. V gostilnah se tega dne zberejo ljubitelji mladega vina in čakajo na trenutek, ko bo smel gostinec natočiti prve kozarce. Vzdušje je enkratno in v Franciji mlado vino dvigne razpoloženje v pozitivnem smislu. Prevoz mladega vina iz Francije v ostalo Evropo in čez ocean se opravi z letalom, da ne bi izgubljali časa z dostavo.

Da bi ohranili lepo slovensko navado in negovali izročilo vinske kulture naših dedov ter ponudili trgu zanimivost, smo v združni kleti v Metliki, s pomočjo francoskega kletarskega postopka uspeli pri sorti portugalka ohraniti kljub stekleničenju mladostni sveži okus mladega vina. Mlado vino se lepo ujema z orehi, kostanji, lešniki, itd. Priporočamo trgovskim organizacijam, da pravočasno poskrbijo za zalogo tega vina, ker ga je možno pripraviti samo manjšo količino.

Je v Centru še kaj odprtega

Mile Bitenc

Novosti v tozdu Ajdovščina

Stare resnice, pravijo, najbolj držijo. Stara resnica je tudi v pogovoru, ki pravi, da vsaka metla pometa drugače. Nova direktorica tozda Ajdovščina, Tatjana Ponikvar je vzela v roke veliko metlo in z njo stoji na pragu uspešnega pometanja.

Spremembe so dobrodošle in če imaš ideje, dobre ideje, potem je treba le še denar in vse steče. Toda denarja danes nikjer ni niti približno dovolj. Tudi v tozdu Ajdovščina ne. Z dobro in trdno voljo pa se da tudi z manjšim mošnjičkom dosti narediti.

Veste, kaj in kje je LUNA?

Šolski odgovor, da je LUNA nebesno telo, ne drži. LUNA je nova diskoteka v Ljubljani, prva ljubljanska Mercatorjeva diskoteka. Je prav tam, kjer je bil nekdanji zloglasni bar. Tako so nekateri gostje res ob svoje barske užitke, a nič zata. Več je zdaj gostov, ki uživajo ob dobri glasbi, ob pripravljenih programih in že v kratkem času je diskoteka LUNA postala znana mnogim ljubiteljem nočne zabave. Od septembra naprej je vsak večer, razen ob ponedeljkih, v 11. nadstropju nebotičnika disko glasba. Vrtijo se evergreeni in druge zvrsti glasbe. Tako se ustreže željam različnih okusov, sčasoma pa jim bodo ustregli s tematskimi večeri, tako da bodo na račun lahko prišli ljubitelji vseh glasbenih zvrsti. Te dni se v Nebotičniku dogovarjajo z Radiom Ljubljana za sodelovanje pri oblikovanju lestvice slovenskih diskotek. Posebnost, ki jo ponuja obiskovalcem pa je naslednja: maturantom, večjim skupinam in zaključenim družbam po

predhodnem dogovoru diskoteko oddajo v najem in ta večer je le njihova. Za naprej pripravljajo v LUNI še nastope plesnih skupin, različne predstavitve, zabavne programe in še marsikaj zanimivega. Da postrežejo s hrano in pijačo pa menda ni treba posebej poudarjati.

Še veš, kaj je biljard?

Marsikdo, nemara res ne, predvsem pa mlajši fant ali dekle. Tri biljardne mize bodo kmalu stale v preurejeni kavarni Evropa. Ob ameriških biljardih bo tudi mojster, ki vas bo igre naučil. S tem pa sem že napovedal delno preureditev Kavarni Evropa. Kavarna bo ob svojem 120. rojstnem dnevu nekoliko polepšana, manjša vendar z novo ponudbo. Tisto, kar bo stari Kavarni odvzeto, bo namenjeno povečanju gostilnice Ajda. Gostom za pultom, kjer strežejo pizze, ajdove žganice, pojedino po kmečko in kup drugih dobrot, je vedno več. Zakaj bi čakali na vrsto ali pa odšli? Tako nekako so si dejali v Evropi in ljubiteljem pizz namenili 30 novih sedežev za ličnimi marmornatimi mizicami. Hkrati popestrujejo ponudbo: dodajo jedi z rakci in s školjkami in po novem postrežejo celo s prekmurskimi kolinami. Prav v Evropi oziroma v gostilnici Ajda so že zaradi zahteve gostov pred časom ponudili hrano tudi ob nedeljah. Sedaj pa nameravajo (v začetku previdno,

poskusno) podaljšati delovni čas do enih po polnoči, ko v Ljubljani že nikjer ni mogoče dobiti nobene hrane, kaj šele tople.

Bo še kaj novega?

Bo, seveda bo, le če bo denar. Imajo zamisel o prenovitvi Kavarni v Nebotičniku, v dolgoročnem planu je temeljita obnova Delavskega doma. Toda o tem je le še pregodaj karkoli zapisati. Zaenkrat je to dovolj — diskoteka postaja znana, v povečani Ajdi bodo postregli s še več izbranimi jedmi in ni vrag, da se Ljubljancanom ne bi priljubili tudi nedeljski biljardni turnirji.

M-Rožnik se je prvi preselil

Andrej Dvoršak

V novih prostorih zadovoljni

Delovna skupnost Mercator-Rožnika je bila prva, ki se je preselila v novo poslovno stavbo Mercatorja na Titovi 135. Pravzaprav se je preselila v njeno južno krilo, v poslovno stanovanjski blok, ki je z njo povezan. Ostali, ki se selijo v poslovno stavbo — dve stolpnici, se bodo preselili v prihodnjih tednih. Mercator-Rožnik se je preselil 16. oktobra in od 19. oktobra dalje je njegov sedež na Titovi cesti v Ljubljani.

Mercator-Rožnik (Delovna skupnost) in tozdr Grmada imata v novi stavbi skupaj 1.035 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Sama Delovna skupnost jim ima 435. Investicijska vrednost je bila 275 milijonov dinarjev, od tega so 98 milijonov odšteli za opremo, ki jo je projektirala in dobavila Investa.

Od 41 delavcev Delovne skupnosti se jih je na Titovo cesto preselilo 28, medtem ko ostali delavci (delavci mizarske delavnice in servisnih služb) še naprej ostanejo v sedanjih prostorih.

Selitev je potekala izven delovnega časa, tako da ni bil moten

delovni proces. Namestnik direktorja delovne organizacije Mercator-Rožnik, Jože Kopušar nam je povedal, da so z novimi prostori in opremo zadovoljni, saj imajo sedaj bistveno boljše pogoje za delo. V novih prostorih bodo pričeli uresničevati tudi svoj računalniško podprt informacijski sistem, ki se bo kasneje preko terminalov povezal s centralno računalniško enoto sektorja za avtomatsko obdelavo podatkov na Slovenčevi. V Mercator-Rožniku menijo, da jim bo predvsem uvajanje nove tehnologije omogočilo bolj učinkovito poslovanje.

Mirko Kovač, direktor tozda Jelka Hrastnik.

Janez Perdan-Johnny je na zboru pokazal, kako se pripravi in aranžira toplo-hladni bife.

III. Gostinsko-turistični zbor Zasavja

Andrej Dvoršak

Premajhna povezanost z agencijami in med občinami

Zasavski gostinci so letos organizirali že tretji gostinsko-turistični zbor, na katerem so pregledali svoje delo in skušali najti izhod iz težav, ki so jim vsem skupne. Tokratni organizator je bil tozdr Jelka Hrastnik iz sestava Mercator-Hoteli gostinstvo.

»Program srečanja je razdeljen v tri dele, ki se med seboj dopolnjujejo in tvorijo zaključeno celoto,« nam je opisal srečanje Mirko Kovač, direktor tozda Jelka Hrastnik.

Zbor, ki je bil 10. oktobra v Hrastniku, se je začel z razstavo kulinarike in hortikulture, na kateri so poleg Zasavskih gostincev sodelovali še člani šolskih turističnih krožkov in hortikulturnih društev. Temu je sledila okrogla miza na temo problematike gostinstva in turizma v Zasavju.

Udeleženci so se kritično dotaknili premajhne pozornosti turističnih agencij, ki v svojih programih pozabljajo na ta del Slovenije, tako da so gostinci Zasavja prepuščeni sami sebi. Ko so iskali vzroke za tako stanje, so največkrat omenjali ekološko problematiko, saj je znano, da se turisti izogibajo področjem z onesnaženim zrakom. Po drugi strani pa je vzrok za neprodornost na turističnem tržišču tudi slaba povezanost gostinsko turistične ponudbe v vseh treh občinah: Zagorju, Trbovljah in Hrastniku.

Zvečer so v hotelu Jelka pripravili družabno srečanje in ob tem prikazali toplo-hladni bife. Na ta del zbora so bili povabljeni predvsem gostinski delavci, kajti v prvem delu večera je bilo poudarjeno izobraževanje. Znani kulinarični strokovnjaki, med njimi tudi Janez Perdan — Džoni, ki so pripravili toplo-hladni bife, so zbranim gostincem pojasnili način priprave, izbor jedi in še vrsto drugih skrivnosti mojstrov kuhinje, ki vplivajo na gostinske ponudbe. Prav za dvig ravni te ponudbe pa si zasavski gostinci najbolj prizadevajo.

Zlata jesen v prodajnem oddelku Contal-Stekla
Mile Bitenc

Iznajdljivi so

Začetek oktobra je v prodajni oddelku tozda Contal-Steklo na Titovi 36 v Ljubljani prinesel polne košare jesenskih pridelkov: tu se je bohotila cajna zelja, korenja, paprike in čebule, tam je bila zares izvirna ikebana iz peteršilja, zelene in feferonov... Preveč je vsega, težko je z besedo opisati, kako se je jesen iz gozdov, polj, travnikov in vinogradov preselila sem. Vse to je bila le nekakšna kulisa za že tradicionalni komercialni teden v tozdu.

Bilo je veliko ponujenega — od stekla, kristala, keramike in porcelana, do jedilnega pribora in suhe robe. In za to veliko ponudbo je bilo veliko zanimanja, veliko kupcev in tudi (skoraj) veliko komercialnega učinka. Ves teden je bilo več kot živahno in dela je bilo čez glavo.

Spet so »steklovi« presenetili s postrežbo — sami so pripravljali ribje solate in solate iz hobotnice — z oljem Cekin Special so zares najboljše, ob šunki so ponudili nariban hren z jabolki in postregli z Unionskim pivom. Tako so ob dobri postrežbi dali tudi kakšno kulinarično idejo in obe-

Komercialista Sima Krivokuća (levi) in Branko Lečić iz beogradskega predstavništva tozda Contal-Steklo.

nem tudi idejo za postrežbo jedi in pijač na primernih krožnikih, v ustreznih kozarcih in z izbranim priborom.

Vse je bilo domiselno in predvsem izvirno. Pohvaliti gre posrečen aranžma sončnic, košare in našega olja Cekin in nemara je bila to obenem ena najlepših razstav iz proizvoda naše Oljarice.

Na sejmu Narava — Zdravje od 17. do 20. septembra

Alenka Medved

Zmajčkov poročne torte

Organizatorji sejma Narava — Zdravje so skupaj z ljubljanskimi cvetličarji obiskovalcem sejma predstavili rezano cvetje, oblikovano v poročne šopke. Poroka je posebno svečan dogodek v našem življenju. Zato spadajo k njej tudi slovesna oblačila, slavnostno pogrnjena miza in seveda obvezno tudi poročna torta.

Zmajčkov butik izvrstnih slaščic je pravi naslov za izdelavo take torte, saj jih vsako leto izdelamo nekaj tisoč. Včasih je morala biti poročna torta v več nadstropjih, belo oblita in nežno okrašena. Še vedno imamo največ naročil za takšne poročne torte. Višina je ponavadi odvisna od števila vabljenih svatov: tako dvonadstropno torto se da razrezati na 38 kosov, trinadstropno na 50 kosov, štirinadstropno na 66 kosov in petnadstropno na 88 kosov.

Vendar pa v Zmajčku opazimo, da je vse več naročil za nove oblike poročnih tort. Sedaj po želji izdelamo tudi veliko pravokotno torto, ali torto v obliki srca. Barvo okrasa in obliva seveda izdelamo po želji naročnika.

Na sejmu Narava — Zdravje se je Zmajček predstavil s tremi tortami: trinadstropno poročno

torto, razprto knjigo in lectovim srcem. Zmajčkovi peki pa so spletili tudi poročni kruh v obliki srca.

Poleg različnih oblik poročnih tort pa je Zmajčkov butik predstavil tudi katalog tort po naročilu. V nagovoru se Zmajčkov butik izvrstnih slaščic predstavi z besedami: »Torte so delčki srečnih trenutkov človekovega življenja...«

V katalogu predstavljamo osem oblik tort, ki so praznik za oči. To so majhna, srednja in velika okrogla torta, ježek, srce, knjiga, deblo in večnadstropne torte.

V Zmajčku spečemo trinajst okusov tort, ki so rezina sreče, ki jo čutimo v ustih: sadno, čokoladno, orehovo, čokoladno-mešano, lešnikovo, temni gozdček, rahli gozdček, dobos, sacher,

Tutankamon, sirovo, punch in kavino torto.

Tako je Zmajčkov butik izvrstnih slaščic po dolgem času končno izpolnil obljubo, dano našim trgovcem in tudi potrošnikom. Na vsa prodajna mesta, ki so že do sedaj prodajala Zmajčkove torte za razne slovesne priložnosti, bomo dostavili naš novi katalog, skupaj s cenikom, opozorilcem — plakatom, naročilnico in dopisom z navodili. Po novem bodo prodajalne ponudile potrošnikom na ogled katalog, iz katerega si bo vsakdo sam lahko izbral željeno obliko in okus torte. Naročilo in dobava naročene torte bo potekala tako, kot smo že navajeni.

Kakor ste opazili so okrogle torte že pakirane v novo zloženko za prenos, ki je istočasno tudi darilni paket. Podobne, vendar drugače oblikovane zloženske pripravljamo tudi za druge oblike tort: ježka, poročno torto, knjigo. Potrošnike pa bomo prav kmalu razveselili tudi z novimi oblikami, okraši in okusi tort.

NOVO — v Zmajčkovem butiku

Mirjana Fink

Zmajčkov kruh za zdravo prehrano

Živimo v času, ko se človek, z željo po zdravem načinu življenja, zopet vrača k naravi. Strokovnjaki pravijo, da je zdravje v veliki meri odvisno od pravilne in zdrave prehrane, ki mora biti energijsko, hranilno in biološko polnovredna in uravnovežena. Žal se velika večina Slovencev še vedno hrani po globoko ukoreninjenih navadah in običajih. Šele, ko se organizem z boleznijo upre, spremeni svoje prehrabene navade. Zdravniki in strokovnjaki za prehrano pa vse bolj svarijo ravno pred nepravilno prehrano. Učijo nas, da mora dnevna prehrana vsebovati uravnoveženo količino beljakovin, maščob, ogljikovih hidratov, rudninskih snovi, vitaminov in tekočine. Opozarjajo, da ni vseeno kaj in koliko česa pojemo, paziti moramo tudi, da jed ni preobilna in težko prebavljiva. Strokovnjaki tudi pravijo, da je DIETA namenjena in potrebna obojim: tako zdravim ljudem v obliki varovalne prehrane in že obolelim v obliki ustrezne dietne prehrane.

Kruh v prehrani Slovencev

V naših prehranskih navadah predstavlja kruh še vedno osnovno živilo. To spoznanje nas je v Zmajčkovem butiku izvrstnih slaščic napotilo, da skupaj s HP Kollinsko pripravimo posebno vrsto kruha, namenjenega zdravi prehrani. Naš novi kruh je namenjen

tako zdravim kot tudi tistim, ki so zaradi določenih fizioloških stanj kakorkoli prikrajšani za uživanje kruha.

Predstavitev zmajčkovega kruha na sejmu Narava — Zdravje

Zmajčkov kruh za zdravo prehrano smo predstavili prvič na sejmu Narava — Zdravje, kjer so ga obiskovalci tudi pokusili in izpolnili anketni list. Za novi izdelek je bilo veliko zanimanja. Zlasti so bili navdušeni nad obliko in okusom kruha: hlebčki jih spominjajo na domači kruh. Kot veliko posebnost pa so ocenili skorjo, potreseno s sezamom, makom ali ovsenimi kosmiči. Ugajal jim je tudi okus, ker je kruh mehek, se ne drobi in ni suh. Želijo, da bi se kruh prodajal na vseh prodajnih mestih, kjer lahko kupijo kruh.

S prodajo Zmajčkovega kruha za zdravo prehrano bomo pričeli predvidoma v oktobru. Naši šoferji ga bodo prinesli v pokušino, skupaj s prvim naročilom in opozorilci za potrošnika, da je kruh naprodaj in da svežega pripeljejo na določeni dan v tednu.

Lastnosti Zmajčkovega kruha za zdravo prehrano so značilne za dietične kruhe. Njegove prednosti v primerjavi z normalnim polbelim in črnim kruhom so:

hranilna snov	zmajčkov kruh	normalni polbeli kruh	normalni črni kruh
vlaga	48 - 50 %	39 %	40 %
pepel v suhi snovi	2 - 3 %	0,80 %	0,94 %
beljakovine	18 - 22 %	5,3 %	7,2 %
ogljikovi hidrati	13 - 16 %	53 %	50 %
energijska vrednost	160 kkal ali	239 kkal ali	237 kkal ali
100 g kruha	672 KJ	1004 KJ	995 KJ

Zmajčkov kruh tudi za hujšanje in diabetike

Zaradi primerne vsebnosti snovi, ki ugodno vplivajo na presnovo je Zmajčkov kruh za zdravo prehrano primeren tudi za vse, ki želijo shujšati. Kruh priporočamo tudi bolnikom s sladkorno boleznijo. Zanje smo pripravili kruh v obliki big, zaradi primernejše porabe, saj vemo, da mnoge diete, predvsem diete za sladkorno bolezen, predpisujejo odmerjene količine kruha.

Sladkorni bolniki poznajo tako imenovano tabelo za menjavo enakovrednih živil, s katero si pomagajo pri sestavljanju svojih jedilnikov. V omenjeni tabeli so vsa živila razdeljena v posamezne skupine. Zmajčkove bige sodijo v 4A skupino, to so stročnice. Zamenjave po tej tabeli:

1E (enota) predstavlja v našem primeru 45 g kruha, kar je 1 del bige. 1E (enota) živila iz 4A skupine vsebuje 15 g ogljikovih hidratov in 5 g beljakovin, energijska vrednost ene enote (bige) pa je 390 KJ ali 93 kkal. V primeru, da se bodo diabetiki raje odločili za nakup hlebčka namesto bige, bodo morali koščke tehtati.

PRI NAS
NAROČITE
IN DOBITE

Klub Mercator

Andrej Dvoršak

Mercatorjevi Zarji vse jasno — drugod pa...

Smo akcijo KLUB MERCATOR sprejeli za svojo kot je bilo dogovorjeno na poslovnega sveta? So prodajalci seznanjeni z njo in prodajo Mercatorjevih kuponov? To so bila vprašanja, ki so nas zanimala, ko smo se odpravili na Štajersko. Odgovor zanje smo iskali v Lendavi, Gornji Radgoni, Lenartu, Ormožu, Ptuj, Mariboru in Krškem. Ugotovili smo, da večina prodajalcev pozna akcijo le površno, nekaj pa je tudi takih, ki o njej nič ne vedo. Vodstva organizacij zatrjujejo, da so o akciji podrobno obvestila vse poslovodje, ... se je zataknilo pri njih?

V Krškem...

V Krškem imajo lep, velik Naku-povalni center. V Samoizbiri oziroma na oddelku NC 07 sta Branko Kerin in Martin Godler vedela o Mercatorjevih kuponih prav vse, le o spremembi obresti na 70 oziroma 135 odstotkov, ne. Pa jima tega ne gre zameriti, kajti bil je komaj peti dan po objavi novih obresti, in če so jih celo na TV vrteli po starem, kako naj bi potem od njih zahtevali, da vesta več kot najmogočnejši medij!

dober vtis, ki sta ga naredila Kerin in Godler je skopnel pri naslednjih vratih — v samopostrežni trgovini. Sicer prijazna blagajničarka, ki ni imela kaj prida dela, me je vljudno napotila k upravniku. Tudi, ko sem jo še enkrat vprašal, če mi morda ne bi vsaj osnovne informacije povedala kar sama, je pri prvotni odločitvi vztrajala. O tem ne vem nič, vse ve upravnik... Pravzaprav sta me tudi njena tovariša poslala prej k upravniku, a povedala sta, da o akciji vesta podrobnosti, ki sta jih prebrala na plakatu in v glasilu Mercator...

Na oddelku s pohištvo me je Rafael Kerin skušal predati v roke upravniku, a ko je izvedel, da me zanima le osnovna informacija o kuponih, jo je brez zapleta nja povedal.

... ne poznajo obresti

Upravnik Franc Čižmek je zjutraj dobil Informator, zato je že vedel za nove obresti. Do 5. oktobra je prodal za 270.000 kuponov trem strankam. Zdi se mu, da se akcija ne bo obnesla, po njegovem mnenju bi bili boljši čeki, kot jih imajo banke, in s katerimi lahko kupuješ vsepovsod. Kljub visokim obrestim med njegovimi delavci za kupone in za varčevanje v Mercator-Interni bani ni zanimanja. Za slednje ne zato, ker lahko denar dvigajo le na sedežu DO, ki pa je po njihovem mnenju predač. Tako v Krškem...

V Mariboru

Na splošno so naše prodajalke in blagajničarke redkobesedne, ko jih vprašaš po Mercatorjevih kuponih. v Modni hiši v Mariboru, je blagajničarka ob vходу z dolgočasno brala neko revijo. Po informacijame je napotila v prvo nadstropje na blagajno 4, čeprav je tudi sama poznala vsebino akcije. Prav tako nisem o kuponih zvedel nič od prodajalke Tatjane na oddelku s pleteninami... vtis je popravil šele aranžer Edo Kobale ki se je z akcijo seznanil, ko je sodeloval v ekipi, ki je z reklamnim gradivom opremila trgovine.

Olga Belec, vodja splošne in knjigovodske službe v mariborski Modni hiši mi je kasneje povedala, da so do 8. oktobra prodali le za 4.150.000 dinarjev kuponov 16 kupcem. Po njenem mnenju bi morali obresti v TV reklamah bolj poudariti. Napak pa je tudi to, da so v tej reklamni še vedno starem medtem ko so na plakatih že objavljene nove. Vseh 16 kupcev je zaposlenih v tozdu, menijo pa, da jih bo še

več ob naslednjem izplačilu osebnih dohodkov.

Prodajalce so o »Klubu Mercator« obvestili na »govorilnih urah«, to so redni sestanki, na katerih se vsi zaposleni pogovarjajo o tekoči problematiki, zato se je sogovornica čudila, da blagajničarka zanj »ni vedela« ali pa ni hotela vedeti.

Na Ptuj

Nič kaj bolje se ni odrezala blagajničarka v ptujski Blagovnici. Naše kupone je primerjala z American expres kartico, pri obrestih pa je popolnoma zatajila. Tudi ni poznala podrobnosti, ki bi jih morala. Vtisa ni popravil niti prodajalec na športnem oddelku, ki se mu je o akciji le medlo sanjalo, vedel je le, da so kuponi plačilno sredstvo kot denar, po ostale informacije pa me je napotil na kreditni oddelek.

Da iz Blagovnice nisem odšel popolnoma razočaran, je poskrbela blagajničarka Milka Šajner, ki je o akciji vedela prav vse. Le tega mi zanala povedati, ali lahko tudi tuj državljan kupi kupone. Dejstvo je, napis: Klub M kartico lahko kupite v drugem nadstropju, je premalo!

Kljub vsemu pa so v tozdu Maloprodaja ptujskega MIP-a prodali 11 kupcem za 4.560.000 dinarjev kuponov. Direktor, Jože Vaupotič je dejal, da čakajo 10. oktober, ko bo neki kupec kupil za 17 milijonov dinarjev kuponov, takrat mu namreč poteče vezava v banki. Sicer pa so v Blagovnici uredili poseben prostor, kjer lahko kupci poleg ureditve posojil kupijo tudi naše kupone.

Razen s plakati so prodajo kuponov reklamirali tudi na ptujskem radiu in v Ptujskem tedniku, medtem ko so bili delavci o Klubu dodatno obveščeni preko internega Informatorja ter na poslovnih sestankih. Kaže, da so informacije pri poslovodjih tudi ustavile... Za nameček pa so še ti poslušali le z enim ušesom. Tako poslovodja Kemikalije, Jože Pulko ni vedel niti približno, kakšne so obresti, o najnovejših pa deveti dan po njihovi uveljavitvi v poslovalnici sploh še niso dobili obvestila.

Je pa za njih vedela Vlasta Živič v prodajalni Oblačil, kar je vsaj malo popravilo splošni vtis o obveščenosti MIP-ovih prodajalcev.

V Ormožu

V M-Ogradi so poudarili predvsem obresti. Tu delavci ne poznajo naše Mercator-Interne banke in prednosti varčevanja pri njej. Delavci sedaj dobivajo osebni dohodek na hranilne knjižice poslovne banke, kjer dobijo 7,5-odstotne obresti in morda se jim bo sčasoma le zasvetilo, da je med 7 in 70 le razlika, ki jo še kako občutiš taktat, ko ti pripišejo obresti. Potem je vseeno ali kupon ali hranilna knjižica. Do mojega prihoda so prodali 3.420.000 dinarjev kuponov 12 delavcem, vsem iz uprave, nam je povedala vodja ekonomske finančnega sektorja, Marija Domič.

M-Zarja: 60 odstotkov osebnih dohodkov v kuponih

Prav prijetno pa sem bil presečen v M-Zarji, kjer vsi vedo za Klub Mercator in o kuponih. V še tako zakotni trgovini sem dobil popolno in točno informacijo. Ena od prodajalk, Nevenka Banfič pa je o prednostih kuponov govorila tako prepričljivo, da bi jih kar kupil. Tudi Tilčka Jauševac, Dragica Kirič, Minka Jerebič in Sonja Bolčević so bile nadvse prepričljive, akcijo so poznale do vseh podrobnosti in jo sprejele za svojo! Česa podobnega nisem doslej doživel nikjer drugje v Mercatorju!

Vzrok je preprost. Razen štirih delavcev (ki se niso strinjali) so vsi zaposleni prejeli 60 odstotkov osebnega dohodka v Mercatorjevih kuponih. Kako se potem ne bi zanimali za vse podrobnosti v zvezi z njimi!

Direktorica M-Zarje, Anica Lukaček je povedala, da je hranilna služba pri njih v celoti uspela, da pa kuponi predstavljajo poenostavljeno varianto varčevanja. Ta oblika je še posebej dobrodošla vsem, ki so se že prej hoteli vključiti v varčevanje pri Mercator-Interni banki, a se niso mogli, ker pač niso delavci Mercatorja.

Na kolegiju in poslovnem svetu so se dogovorili za predlog o 60-odstotnem izplačilu osebnih dohodkov. Delavcem so prikazali prednosti in jih podrobno seznanili z akcijo, tako da ni bilo odpora. Namen odločitve je bil predvsem doseči to, da delavec, ki ima sam kupone, lažje posreduje informacijo, saj bo o kuponih zagotovo vedel vse. Cilj je bil dosežen!

V M-Zarji so prodali za 28.980.000 dinarjev kuponov, od tega za 3.990.000 dinarjev 13 kupcem, ki niso člani kolektiva. Do 7. oktobra je bilo nevnovčenih še za dobrih 13 milijonov dinarjev kuponov!

V prihodnjem mesecu načrtujejo širšo akcijo izven kolektiva v delovnih organizacijah in šolah. V M-Zarji pa kupce kuponov še dodatno stimulirajo s 5-odstotnimi obrestmi, tako da so obresti za kupone vnovčene pred enim letom od njihovega nakupa 75-odstotne. Teh 5 odstotkov bodo obračunavali sami enkrat letno.

V Lendavi

Podobno kot v M-Zarji načrtujejo posebne reklamne akcije v delovnih organizacijah tudi v M-Univerzalu. Vodja komercialne, Jurij Bonjec in vodja splošne kadrovskega sektorja, Jože Majc pravita, da bodo z akcijo prodrli do slehernega delavca v njihovi občini. Nakup kuponov bodo tem delavcem omogočili kar v njihovih organizacijah — bodo pač preselili svojo blagajno in prodajno mesto k njim. Interes M-Univerzala, da bi prodal čimveč kuponov je velik in skušali bodo akcijo izpeljati tako kot je treba.

Še prej pa bodo morali kajpak z njo podrobno seznaniti posameznike v lastnem kolektivu. Na športnem oddelku Blagovnice prodajalka o kuponih ni imela pojma, napotila pa me je k vodji oddelka za tekstil, Lojzki Podgorlec. Ta mi je nato natančno pojasnila vsa pravila Kluba Mercator. Toda pomemben je prvi vtis...

V Gornji Radgoni

V Železnini M-Sloge v Gornji Radgoni je bila namestnica poslovodje, Marta Korošec z akcijo dobro seznanjena, prav tako tudi Helena Novak v prodajalni konfekcije. So jim dan prej povedali, da pride nekakšen novinar, ki jih bo spraševal. Tudi prav, če je zašlo!

Vodja splošnega sektorja, Ivan Drozdek in vodja gospodarsko računovodskega sektorja, Marjana Štelc sta mi povedala, da so Klub Mercator obravnavali na poslovnih sestankih, poleg tega pa so še posebni inštruktorji v vsaki trgovini akcijo dodatno pojasnjevali. Ponovno bodo prednosti kuponov predstavljene na zboru delavcev ob periodičnem obračunu. Navedla pa sta tudi nekaj konkretnih vprašanj, ki so po njunem mnenju še odprta. Kot npr: kaj z izgubljenim kuponom, ki ga nihče ne vnovči?

Z Drozdom sva se ustavila pred trgovino Potrošnik. Trdil je, da bo to edina prodajalna, v kateri o Klubu Mercator ne bodo dosti vedeli. Imel je prav. Blagajničarka je pokazala do akcije tako pišmevuhovski odnos kot ga še nisem doživel. Prav vseeno ji je bilo, kaj je Klub Mercator, o akciji ni vedela ničesar in tudi nikogar v trgovini, ki bi o njej kaj povedal, ni poznala. Enako, kot smo zapisali za direktorje, da so osebno odgovorni za uspešno oziroma neuspešno akcijo, lahko zapišemo tudi za poslovodje... V tej trgovini je poslovodja Franc Šegula.

V M-Slogi so do 8.10. prodali 13 kupcem za 2,3 milijona dinarjev kuponov. Polovica kupcev so člani kolektiva.

V Lenartu

V M-Potrošniku so v istem času prodali le 1 kupon za 20.000 dinarjev. »Toda to je le zatišje pred viharjem« so zatrjevali direktor, Mirko Košmerl, vodja komercialne, Anton Pukšič in referentka za potrošniška posojila, Danica Lenart. Pri njih bo akcija stekla v polnem zamahu v prihodnjih dneh.

Poslovodje so bili o Klubu Mercator podrobno obveščeni, kako so informacijo prenesli na prodajalce, pa je drugo vprašanje. Direktor ni bil preveč prepričan, da so jo tako kot bi jo morali in opozoril me je, da bo razočaran, če bom pri prodajalcih preveč radoveden. Pa se je uštel! Ivica Mesarec z oddelka pohištva v Blagovnici in Marija Tlakar z oddelka za kozmetiko sta akcijo dobro poznali, le pri obrestih se je zataknilo, enako tudi pri drugih prodajalcih v Blagovnici.

Samokritična ocena Košmerla, da so za akcijo naredili premalo je morda točna, toda sam sem

imel srečo, da sem naletel na prodajalce, ki so zanje vedeli. Da bi z njo še bolj seznanili delavce, bodo v M-Potrošniku izkoristili zbor delavcev ob periodičnem obračunu. Ob dobrem poslovnem rezultatu bodo lahko izplačali nekaj sredstev za osebne dohodke, ki jih bodo delavcem ponudili v obliki kuponov.

V Lenartu menijo, in takšna mnenja je slišati tudi drugod, da bi morali vrednost kuponov znižati na 5.000 dinarjev, navzgor pa zvišati vsaj na 500.000 dinarjev.

Vsem sogovornikom je bila skupna ocena, da je akcija svedovala z afero Agrokomerc in zato vzbudila dvom v vrednostne papirje. Prav tako so menili, da bi morali za Klub vzbuditi zanimanje obrtnikov, ki bi imeli od nje nedvomne koristi. Za to bi zadoščeval že članek, objavljen v reviji Obrtnik in osebni stiki s kooperanti Mercatorja, ki bi jih morali o akciji podrobneje obvestiti. Toda kaj, ko pa o njej nismo uspeli obvestiti niti lastnih delavcev, tisti pa, ki jo poznajo, delajo pri obveščanju strank precej napak, največ pri razlagi obrestovanja kuponov. Ob neenotni informaciji, večkrat netočni, pa je kupec le še bolj zmeden.

Sklepna ugotovitev

Še pred našim obiskom je bila v trgovinah naših štajerskih članic opravljena anketa o poteku akcije Klub Mercator. Rezultati ankete niso bili vsespodbudni, saj je bila komaj v 65 odstotkih anketiranih primerov dobro reklamirana, v 16 odstotkih slabo in na več kot 17 odstotkih prodajnih mest sploh ni bila reklamirana.

V 44 odstotkih primerov anketiranih prodajalcev so delili kupcem reklamne letake, medtem ko je bilo z akcijo osebje dobro seznanjeno le na 54 odstotkih prodajnih mest. Delno seznanjeni so bili na 27 odstotkih prodajnih mest, slabo ali nič pa so bili seznanjeni na 15 odstotkih prodajnih mest. Poslovodje dobro izvajajo akcijo v komaj 55 odstotkih prodajalcev, v kakšnih 10 odstotkih prodajalcev pa akcije niso izvajali.

Če je verjeti prodajalcem v anketiranih trgovinah, se kupci za Mercatorjev klub zanimajo le v 17 odstotkih anketiranih prodajnih mest, na 40 odstotkih prodajnih mest pa med kupci zanj ni zanimanja.

Glede na rezultate ankete, ki je bila opravljena 14 dni pred našim obiskom, lahko sklenemo, da v več kot 40 odstotkih anketiranih primerov organizacije za popularizacijo Kluba Mercator niso storile ničesar.

Pričakovali smo, da bomo ob tem novem obisku čez 14 dni že lahko ugotovili spremenjeno stanje. Nekatere izjeme velja pohvaliti, vso grajo pa zaslužijo tam, kjer so se Kluba lotili s svojo samozadovoljno miselnostjo, izraženo že v pripravi na akcijo, ki se prevedeno sliši nekako takole »samo vam že prej povedali, da ne bo zanimanja — eyo, pogledajte, da ga ni«. Za skupne zadeve je res najlažje reči »DA«, s figo v žepu. Ta je spremljala tudi nekoliko nesrečna nakupna pisma in potrošniške kartice, pa še marsikatero drugo skupno zadevo, ki so se je nekateri lotili na enak način.

Z obiski bomo nadaljevali in vtise zapisali. Bilo bi hudo neprijetno, če bomo morali ob zadnjem obisku iz zadnji sklepni ugotovitvi napisati, da smo »združba figarjev«.

Nevenka Banfič (levo) in Dragica Kirič: o kuponih vesta vse in navijata zanje...

Pregled poslovalnic Mercatorja, pooblaščenih za izdajo klubskih kartic, po občinah SR Slovenije

Ajdovščina	M-NANOS, TOZD Izbira, poslovalnica 24, blagovnica
Bohinjska Bistrica	M-ROŽNIK, TOZD Savica, Samopostrežba Oskrba, Triglavska 21
Brežice	M-TRGOAVTO, TOZD Trgovina na drobno, Poslovalnica 218, Milavčeva 20
Celje	M-ROŽNIK, TOZD Golovec, Samoizbira COP, SP Hudinja, Podjavorškova 2
Cerknica	M-NANOS, TOZD Trgovina Rakek, Supermarket, poslovalnica 59
Cerkno	M-RUDAR, TOZD Univerzal, Samopostrežba 36
Črnomelj	M-KZ ČRNOMELJ, Kolodvorska 39
Domžale	M-ROŽNIK, TOZD Grmada, Samopostrežba, Kolodvorska 2
Gornja Radgona	M-SLOGA, centralna blagajna, Partizanska 12
Grosuplje	M-ROŽNIK, TOZD Dolomiti, Samopostrežba »M«
Hrastnik	M-STP HRASTNIK, Blagovnica, Trg F. Kozarja 1
Idrija	M-RUDAR, TOZD Univerzal, Blagovnica Idrija
Ivančna gorica	M-KZ STIČNA, Delikatesa Ivančna gorica
Izola	M-NANOS, TOZD Indus, Market Jagodje, Pitanjeva 7
Kamnik	M-ETA, uprava DO, Kajuhova pot 4
Kočevje	M-ROŽNIK, TOZD Grmada, Samopostrežba Duplica, Ljubljanska 3
	M-KG KOČEVJE, uprava DO, Kolodvorska 25
	M-KG KOČEVJE — TOZD Govedoreja, uprava tozda, Kolodvorska 25
	TOZD Kooperacija, uprava tozda, Kolodvorska 23
	TOZD Mesarija, uprava tozda, Roška ulica
	M-ROŽNIK, TOZD Trgopromet, uprava tozda, Ljubljanska 18
	M-ROŽNIK, TOZD Trgopromet, prodajalna »Tehnika«, Ljubljanska 24 b
Koper	M-NANOS, TOZD Indus, »Železnina« Ljubljanska 3
Kranj	M-KŽK GORENJSKE, uprava DO, Maistrov trg 7
	M-ROŽNIK, TOZD Preskrba, prodajni center Planina, N. Tesle 3
Krško	M-PRESKRBA, Nakupovalni center, Cesta krških žrtev 132
Lenart	
v Slovenskih Goricah	M-POTROŠNIK, Samopostrežba, Maistrov trg 3
	M-POTROŠNIK, Blagovnica Lenart, Trg osvoboditve
Lendava	M&(-)UNIVERZAL, Glavna blagajna DO, Partizanska 22
	M-UNIVERZAL, Blagovnica Lendava, Partizanska 23
Litija	M-KZ LITJA, Samopostrežba, Valvazorjev trg
	M-ROŽNIK, TOZD Golovec, Samopostrežba, Rozmanov trg
Ljubljana	M-MEDNARODNA TRGOVINA — TOZD Contal-Steklo, prodajalna Steklo, Titova 36
	— TOZD Slovenija sadje ZT, Centralna poslovalnica
	KLUBA MERCATOR, Kraigherjev trg 1

	M-MODNA HIŠA, TOZD Prodajalna, Cigaletova 10
	M-ROŽNIK, TOZD Dolomiti — uprava tozda, Tržaška 37 b
	— SP »Rakovnik« Dolenjska 43
	M-ROŽNIK, TOZD Golovec — Samopostrežba Fužine, Trg oktobrske revolucije
	— Samopostrežba, Gregorčičeva 13
	— Samopostrežba, Proletarska 4
	— Samopostrežba Zalog, Agrokombinatska 2
	M-ROŽNIK, TOZD Grmada — Diskont, Slovenčeva ulica 21
	— SP Savsko naselje, Majke Jugović 11
	— SP, Trg komandanta Staneta 6
	M-ROŽNIK, TOZD Savica — Samopostrežba, Hošiminova 15
	— Samopostrežba Murgle, Javorjev drevored
Logatec	M-KZ LOGATEC, uprava KZ, Tovarniška 3
	M-ROŽNIK, TOZD Dolomiti, Blagovnica Logatec, Cankarjeva 217
Maribor	M-MODNA HIŠA, TOZD Prodajalna, Partizanska 3—5
Metlika	M-KZ METLIKA, TOZD Trgovina na drobno, uprava tozda, Cesta bratstva in enotnosti 57
Mirna	M-ROŽNIK, TOZD Gradišče Trebnje, Galanterija Mirna
Mokronog	M-ROŽNIK, TOZD Gradišče, Samopostrežba »M«
Nova Gorica	M-TRGOAVTO, TOZD Trgovina na drobno, Srebrničev trg 6
Novo mesto	M-KZ KRKA, TOZD Oskrba, Blagovnica Krka, Žabja vas
	M-STANDARD — Blagovnica, Glavni trg 21
	— Potrošniški center Ločna, Cesta herojev 42
Ormož	M-OGRAĐ — uprava DO, blagajna, Kolodvorska 7
	M-ZARJA — uprava DO, Kerencičev trg
Piran	M-NANOS, TOZD Indus, Prodajalna »Jadro«, Leninov trg
Portorož	M-NANOS, TOZD Preskrba, Market Lucija
Postojna	M-NANOS, TOZD Izbira, Poslovalnica 22, Blagovnica
Ptuj	M-IZBIRA PANONIJA, TOZD Maloprodaja, Blagovnica, Titov trg 8
Ribnica	M-ROŽNIK, TOZD Jelka Ribnica, Blagovnica, Kolodvorska 2 a
Rovte pri Logatcu	M-KGZ SORA, »Oprema« Rovte, Rovte 97
Sevnica	M-KK SEVNICA — TOZD Trgovina »Železnina« Trg svobode 2
	— TOK Kooperacija, Kmetijski oskrbovalni center
Sežana	M-NANOS, TOZD Trgovina Rakek, Poslovalnica 27, Supermarket
Stari trg pri Ložu	M-NANOS, TOZD Trgovina Rakek, Supermarket, poslovalnica 43
Šentjernej	M-STANDARD, Blagovnica Šentjernej
Trebnje	M-ROŽNIK, TOZD Gradišče, Blagovnica, Goljev trg 11
Trzin	M-ROŽNIK, TOZD Grmada, Samopostrežba Mlake
Tržič	M-ROŽNIK, TOZD Preskrba — uprava tozda, Trg svobode 27
	— Samopostrežba, Marie aux Mines
Vrhnika	M-ROŽNIK, TOZD Dolomiti, Blagovnica Vrhnika, Cankarjev trg 9
Žiri	M-KGZ SORA — Železnina, Trg osvoboditve 1
	— Market Žiri
Žužembek	M-KZ KRKA, TZO Suha Krajina, Prodajalna 21

Pšenica raste tudi na Barju

Andrej Dvoršak

Rekordni pridelki pšenice tozda Posestva

TOZD Posestva M-Ljubljanskih mlekarn je letos dokazal, da se da z ustrezno pripravo zemljišča in drugimi agrotehničnimi ukrepi doseči odlične rezultate. Na 150 hektarjih so poželi 872 ton pšenice ali 5,5 ton na hektar, kar je rekord v tozdu, pa tudi drugi pridelovalci pšenice v osrednji Sloveniji jih niso prekosili.

Najboljši je bil pridelek na Barju, kjer je obrat Brest pri Igu pridelal na 72 hektarjih 456 ton ali 6,4 tone pšenice na hektar, kar je v mejah jugoslovanskega povprečja, za Slovenijo pa precej nad njim.

V tozdu so takega uspeha veselili, toda njihovo veselje kvari dejstvo, da so ob rekordu pridelovali tudi izgubo. Cena pšenice ni takšna kot bi morala biti, da bi pridelovalec dobil vsaj povrnjene stroške. Vodja komercialne **Janez Grabrijan**, je povedal, da so za kilogram pšenice iztržili komaj 127,73 dinarjev, kar je vsaj 20 dinarjev pod ekonomsko ceno!

Direktor tozda, **Franc Zalar** pa nam je dejal, da so v zadnjih letih na račun pšenice, ki nikoli ni imela bogvekakšne cene, povečevali površine zasejane z oljno repico, ki jo letos prodajajo po 295 dinarjev za kilogram.

Leta 1985 so imeli 176 hektarjev pod pšenico, oljna ogrščica pa je bila na 105 hektarjih, leto kasneje je bilo le še 160 hektarjev pšenice in že 118 hektarjev oljne ogrščice, letos pa sta bili kulturi skoraj izenačeni, saj so pšenico želi na 150 hektarjih, oljno ogrščico pa na 158 hektarjih.

S teh 158 hektarov so jo poželi 542 ton ali tri tone na hektar, kar

je zelo ugodno. A tudi tu imajo nekaj težav, saj se je zanimanje za to poljščino zmanjšalo in ne gre več v denar kot nekaj.

V tozdu Posestva zato pravijo, da bodo v prihodnje raje sadili več koruze, ki je dohodkovno zanimivejša. Letos so jo imeli okoli 210 hektarjev za silažo, 110 hektarjev pa za zrnje. Ob tem pa računajo še na dober pridelek ajde, s katero je posejanih nekaj nad sto hektarov. Ker je zadnja leta ajde na tržišču veliko, je tudi tu nekaj težav s plasmajem. Svoj pridelek bodo prodali Žitu.

Za prihodnje leto načrtujejo, da bodo z žiti zasejali 10 odstotkov več površin kot letos, skupno 340 hektarov, in kot kaže, bo prevladala koroza.

Dan M-KŽK Gorenjske 1987

Alenka Por

Plaketa za inovativnost in gospodarnost

Zadnja sobota letošnjega poletja je bila kot nalašč za izvedbo dneva M-KŽKG. Tradicionalno srečanje delavcev in upokojencev, ki ga organiziramo vsako leto, je bilo prvič na prijetnem prireditvenem prostoru pri Trnovcu v Dupljah, 19. septembra 1987. Za 1300-članski kolektiv, ki ima posejane svoje tozde po celi Gorenjski, svoje poslovavnice in poslovne centre pa po celi Jugoslaviji, je to ena redkih priložnosti, da se srečamo.

S programom smo pričeli že ob 11. uri. Slavnostni govornik na prireditvi je bil glavni direktor, mag. Janez Tavčar. V svojem govoru je opozoril na težak položaj kmetijstva in na prizadevanja delovne organizacije za njegovo izboljšanje. Na dan M-KŽK podeljemo tudi plakete in priznanja. Plaketa je najvišja oblika priznanja, ki ga posameznik ali skupina delavcev lahko dobi za svoje delo v delovni organizaciji. Delavski svet je za leto 1987 podelil dve plaketi. Prejeli so jih **Friderik Lazar iz tozda Agromehanika** za inovacijsko dejavnost na področju kmetijske mehanizacije in **skupina delavcev Matjaž Vehovec, Ciril Belič, Janez Ganter, Tone Globočnik, Borut Gros in Ljudež Kalan** za izredne tehnološke dosežke pri proizvodnji mleka na družbenih farmah Cerklje, Hrastje in Sorško polje.

Osebn prispevek tovariša Lazarja na področju inovacij je bistveno prispeval k razvoju in sedanemu solidnemu ekonomskemu položaju v tozdu Agromehanika. V zadnjem obdobju se tozda s svojimi izdelki uspešno vključuje tudi v mednarodno trgovino. Za svoje inovacije je tovariš Lazar prejel že številna priznanja.

Omenjena skupina delavcev pa je v zadnjih letih s svojim delom in inovacijami uspela bistveno povečati mlečno proizvodnjo. Napredek je bil zlasti viden v letih 1985 in 1986. Povprečna mlečnost na kravo je v letu 1986 v primerjavi z letom 1984 porasla za 24,7 % v primerjavi z letom 1985 pa za 14,2 %. V tozdu Kmetijstvo je proizvodnja mleka v dveh letih porasla za 1340 l na kravo. Poraba močnih krmil na liter mleka je za obdobje 1981-1986 0,19 kg, kar je za več

kot polovico manj kot na ostalih sorodnih obratih.

Priznanja za delo so prejeli delavci za delo v naših temeljnih organizacijah in DSSS. Njihovi uspehi, ki so jih dosegli z marljivim in vestnim delom, doslednostjo in z gospodarnostjo, so prispevek k našim skupnim rezultatom. Priznanja so prejeli naslednji delavci:

iz tozda Kmetijstvo: **Anka Bernard, Slavko Draganjac, Marjan Frelih, Tomo Milosavljevič, Joco Mirković, Jože Smole in Peter Štular**

iz tozda Mlekarna: **Franc Prestor**

iz TOK Radovljica: **Justina Lavtižar in Karel Pivec**

iz tozda Oljarica Britof: **Vinko Dobnikar in Franc Petercel**

iz tozda Mesoizdelki: **Stane Jazbec, Milan Kovačič, Alojz Mostar, Pia in Anton Žnidaršič**

iz tozda Komercialni servis: **Vinko Vidic**

iz tozda Klavnica Jesenice: **Meta Cafuta in Janez Langus**

iz DSSS: **Marija Šušteršič.**

Na prireditvi smo imenovali tudi vse prejemnike jubilejnih nagrad.

Prvi del tega srečanja pa je bil seveda zabaven, namenjen sproščenim razgovorom, plesu in družabnim igram.

Vedno dobrodošli na našem dnevu so tudi upokojeni člani kolektiva. Dobra volja, ki jo prinesejo s seboj, nam je vedno znova vspodbuda za naslednji KŽK-jev dan.

Merila za socialno ogroženost

Jože Kirm

Zavarovanje kmetov — spremembe

Skupščina Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji bo na 7. seji 19. oktobra med drugim obravnavala tudi tri zelo pomembne predloge s področja zavarovanja kmetov. Na predloge opozarjamo, ker v času zapisa stališča Skupščine v zvezi s predlogi še niso znana.

Po prvem predlogu naj bi se starostne pokojnine kmetov od 1. oktobra 1987 dalje povečale na 70.000 dinarjev mesečno.

Drugi predlog, ki ga bo obravnavala Skupščina, velja tudi za zavarovance — kmete, ki so še naprej ostali zavarovanci starostnega zavarovanja kmetov. Zadeva pa pravilnik o razlogih, merilih in postopku za zmanjšanje, oprostitev in odpisovanje prispevka za starostno zavarovanje kmetov. Zavarovanci, ki so ostali v starostnem zavarovanju kmetov, imajo pravico do zmanjšanja, oprostitev in odpisovanja prispevkov za starostno zavarovanje kmetov. Bistveni razlog za zmanjšanje ali oprostitev plačila prispevka za starostno zavarovanje kmetov je socialna ogroženost kmeta. Po navedenem pravilniku Skupščina vsako leto s posebnim sklepom določi premoženjske pogoje za ugotovitev, da je kmet socialno ogrožen.

Po predlogu, ki naj bi ga Skupščina sprejela se šteje, da je kmet — zavarovanec socialno ogrožen, če njegovi dohodki skupaj z dohodki članov gospodinjstva ne presegajo letno 922.428 dinarjev na posameznega člana gospodinjstva.

Tretje, kar zadeva kmete — zavarovance pa je obravnavala predloga za znižanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov. Ta predlog je že v aprilu 1987 dal Izvršni svet Skupščine Slovenije, ko je obravnaval težak ekonomski položaj živinorejcev. Čeprav je bil namen dober, in če bo predlog seveda sprejet, ne bo rešil problemov v živinoreji. Prispevek bi se zmanjšal npr. za kmeta, ki je zavarovan po 4. zavarovalni osnovi za leto 1987 le za dobra dva stara milijona. To pa je le drobtinica, ki pomeni za kmeta bolj miloščino, težkega položaja živinorejcev pa taka oprostitev ne bo spremenila.

Proslava 40-letnice Nanosa

Sergej Paternost

Podeljena številna priznanja

Štiridesetletnico ustanovitve Nanosa smo proslavili v soboto, 19.9.1987 s svečano sejo delavskega sveta in družbeno-političnih organizacij v prostorih Centra usmerjenega izobraževanja v Postojni.

Kroniko razvoja delovne organizacije, od njene ustanovitve do današnjih dni, je prebral igralec Marjan Kralj, nato pa je predsednik poslovnega odbora M-Nanosa, Tone Černe spregovoril o aktualnih problemih in o načrtih za prihodnost. Ob našem jubileju je spregovoril tudi predsednik IO Splošnega združenja za trgovino SR Slovenije in predsednik poslovnega odbora SOZD MERCATOR-KIT, Miran Goslar. Prisotne je pozdravil tudi predsednik SOB Postojna, Tomaž Tušar.

V nadaljevanju slavnostnega zasedanja sta nastopila pevski oktet iz Škofij in Marjan Kralj.

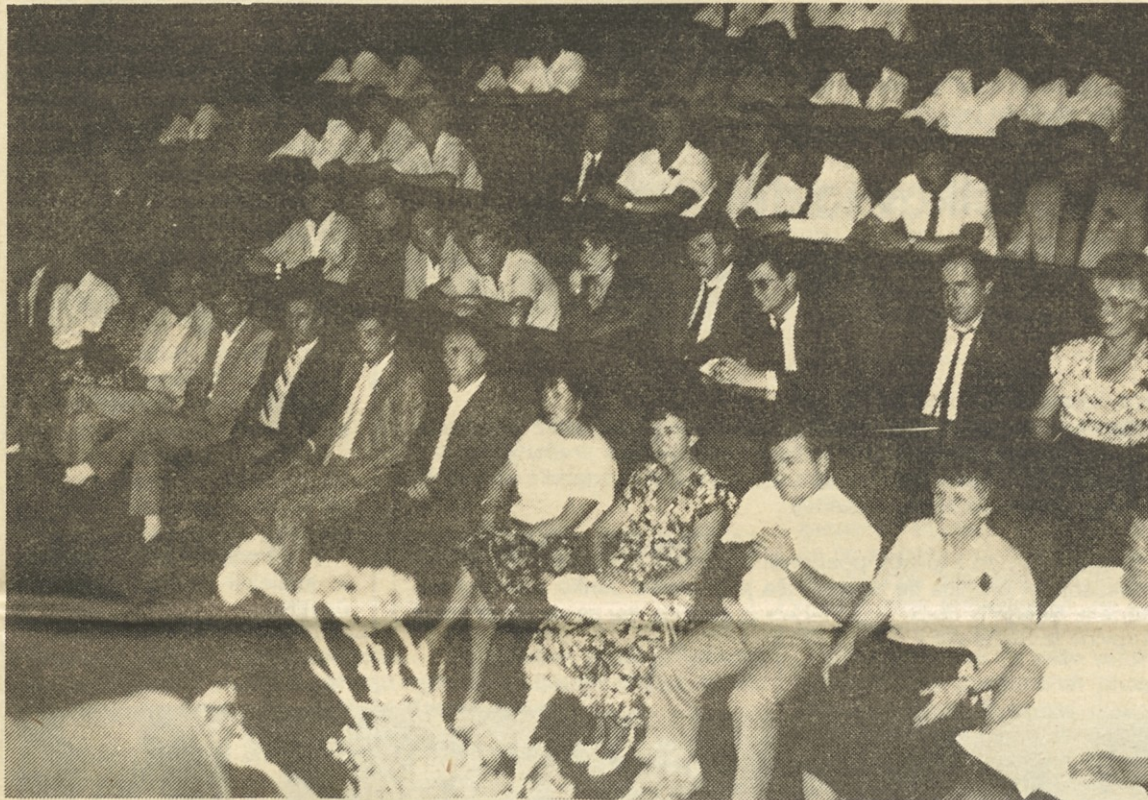
Na seji so prebrali imena delavcev, ki so 30 in več let neprekinjeno delali in ustvarjali v M-Nanosu. Zlate plakete so prejeli na družabnem srečanju v Rakovem Škocjanu.

Ob tej priliki je predsednik Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Alojz Klemenčič podelil državna odlikovanja, s katerimi je predsedstvo Socialistične federativne

republike Jugoslavije odlikovalo 13 delavcev M-Nanosa za posebne zasluge in uspehe pri delu, pomembne za napredek države in za prizadevanje in uspehe pri delu.

Posebna priznanja za dolgoletno uspešno sodelovanje je poslovnim partnerjem podelil Franc Koščak, podpredsednik za komercialne zadeve.

Predsednik Notranjske medobčinske gospodarske zbornice, Janez Žnidaršič pa je M-Nanosu podelil posebno priznanje te zbornice. Predstavnik delovne organizacije Tekstil je v znak uspešnega poslovanja delavcem

Slavnostne seje ob 40-letnici so se razen delavcev M-Nanosa udeležili tudi ugledni gostje iz republike, občine, Splošnega združenja trgovine Slovenije, sozda MERCATOR-KIT, JNA in poslovni partnerji.

Državna odlikovanja so prejeli:

Maks Maver	TOZD Preskrba	Red dela z zlatim vencem
Jernej Bombač	DS skupne službe	Red dela s srebrnim vencem
Gabrijela Fajdiga	TOZD Grosist	Red dela s srebrnim vencem
Vlada Koblar	TOZD Grosist	Red dela s srebrnim vencem
Jože Požar	TOZD Grosist	Red dela s srebrnim vencem
Marija Žafran	TOZD Izbira	Red dela s srebrnim vencem
Ana Bajc	TOZD Izbira	Medaljo dela
Cilka Filipčič	TOZD Preskrba	Medaljo dela
Ana Kocen	TOZD Preskrba	Medaljo dela
Nazarijo Lazar	TOZD Preskrba	Medaljo dela
Boris Mislej	TOZD Izbira	Medaljo dela
Silvester Oblak	TOZD Izbira	Medaljo dela
Angela Tominc	TOZD Izbira	Medaljo dela

M-Nanosa izročil umetniško sliko.

Po končanem slavnostnem zasedanju se je proslavljanje nadaljevalo z družabnim srečanjem vseh delavcev M-Nanosa v Rakovem Škocjanu.

Srečanja se je udeležilo okrog 900 delavcev iz vseh Nanosovih tozdov. Na srečanju je bila slavnostni govornik Rudi Žaubi, sekretar republiškega odbora sindikata dejavnosti trgovine. Priznanja v obliki zlate plakete pa sta 42 delavcem, ki delajo v M-Nanosu več kot 30 let podelila predsednik PO M-Nanos, Tone Černe in predsednik koordinacijskega odbora sindikata M-Nanos, Tone Arko.

Družabno srečanje je popestril kratek kulturni program, različne družabne igre in seveda ples.

Opravičilo

V članku »Z majhnimi vlaganji do večjega dohodka«, objavljenem na 14. strani devete številke časopisa Mercator, nam jo je temeljito zagodel tiskarski škrt. V zadnji stavek drugega odstavka se je vrnilo besedilo, ki z besedami predsednika poslovnega odbora M-Nanosa, Antona Černeta nima nobene zveze. Tiskarski škrt je njegovim besedam dodal »nakar so ga z dekretom preme« namesto besede »stanje«.

Za napako se s prošnjo za razumevanje opravičujemo.

Uredništvo

Priznanja za 30-letno delo v Nanosu so prejeli:

Danila Baraga	TOZD Trgovina
Bronislava Buh	TOZD Trgovina
Jože Bonaca	TOZD Preskrba
Lidija Bursič	TOZD Preskrba
Franc Butinar	TOZD Izbira
Lidija Bizjak	TOZD Grosist
Drago Brišček	TOZD TMI
Ivan Debevc	TOZD TMI
Mario Debernardi	TOZD Preskrba
Volbenk Demšar	TOZD Trgovina
Magda Drole	TOZD Trgovina
Marica Fajdiga	TOZD Izbira
Gabrijel Fajdiga	TOZD Grosist
Ivan Gornik	DS
Janez Gregorič	TOZD TMI
Srečka Gec	TOZD Preskrba
Silvana Hrvatini	TOZD Preskrba
Drago Klobučar	TOZD Opskrba
Ivan Lesnik	TOZD Indus
Slavka Lešnjak	TOZD Trgovina
Milan Loknar	TOZD Opskrba
Štefan Mahnič	TOZD Grosist
Marjan Mikuž	TOZD Grosist
Marija Malnar	DS
Matevž Mlinar	TOZD TMI
Maks Maver	TOZD Preskrba
Marija Mlakar	TOZD Trgovina
Vera Prelec	TOZD Indus
Milica Rep	TOZD Izbira
Josip Rede	TOZD Opskrba
Pino Radioni	TOZD Preskrba
Silvo Spinelli	TOZD Grosist
Viktor Sojer	TOZD Grosist
Marija Svet	DS
Franc Sorko	TOZD Indus
Nives Saksida	TOZD Indus
Danica Šajn	TOZD Izbira
Vinka Škrbec	TOZD Trgovina
Marija Urbas	TOZD Trgovina
Joža Vilhar	DS
Zlatko Varšava	TOZD Opskrba
Jakov Žagar	TOZD Opskrba

Vesti iz Čabra

Otvoritev novega trgovskega centra v Prezidu

Ob prazniku občine Čabar je tozd Opskrba odprla novi trgovski center v Prezidu, kraju na koncu Babnega polja ob republiški meji s SR Hrvatsko.

Iz stare razpadajoče stavbe je gradbeno podjetje iz Čabra uredilo lično trgovino z dvema etažama.

V pritličju je samopostrežna trgovina z živili, v prvem nadstropju pa je prodaja industrijskega blaga. Ker ima stavba obokano klet, nameravajo v prihodnosti v njej urediti gostinski lokal, tako da bi v eni stavbi lahko potrošnikom ponudili popolnejši izbor storitev.

Trgovski center ima 620 kvadratnih metrov koristne površine. Celotna investicija je stala 100.000.000 dinarjev.

Franc Sorko odhaja v zaslužen pokoj

Dolgoletni sodelavec časopisa iz vrst Nanosovih delavcev — Franc Sorko, ki je svoje prispevke objavil pod imenom »Franček iz Kopra«, odhaja v zaslužen pokoj.

V Nanosu je razdal svoje moči 30 let kot vodja ene od velikih blagovnic DOM v Kopru. Sodeloval je že v internem glasilu Nanosa, od združitve v SOZD Mercator pa tudi v glasilu sozda.

Franček bi še nekaj časa delal, vendar se je moral zaradi bolezni upokojiti. Za svoje delo je ob 40-letnici Nanosa prejel plaketo za več kot 30-letno delo.

Sodelavke blagovnice DOM so mu priredile prijetno oddihnico in mu zaželele ozdravitve.

Prav tako želimo Frančku vse dobro vsi sodelavci časopisa »Mercator« in delovni tovariši.

Sergej Paternost

Iz glasil članic sozda

Iz glasil, ki jih za svoje potrebe izdajajo v različnih oblikah in v različnih časovnih presledkih članice sozda, smo izbrali nekaj sestavkov oziroma odlomkov iz njih. Njihovi avtorji naj nam ne zamerijo, če smo odločili samo za odlomke — izbrali smo tiste, s katerimi želimo opozoriti tudi druge organizacije v sestavi sozda na soroden ali povsem drugačen problem. Da ne bi prišlo do nesporazumov zaradi izbire teh odlomkov, v uvodu navajamo temeljne misli in namen sestavka.

Iz KŽK — glasila delavcev delovne organizacije Mercator-KŽK Gorenjske

Iz glasila delavcev delovne organizacije M-KŽK Gorenjske št. 10 smo izbrali odlomke iz treh prispevkov, in sicer: Mlekarna pred preno, avtorja Janeza Tavčarja; Pogoji gospodarjenja v kmetijstvu zahtevajo takojšnje ukrepanje, avtorja Marjana Burje in Nekaj besed o likvidnosti delovne organizacije, avtorja Toneta Čebaška.

V članku Mlekarna pred preno je avtor zapisal: »Predvsem surovinsko zaledje je na Gorenjskem dobesedno nujna, da dokončno pristopimo k tehnični in tehnološki sanaciji Mlekarnice. Že letošnje leto bo Mlekarna odkupila cca 33 mio litrov mleka. Če upoštevamo trend proizvodnje in odkupa v zadnjih letih, lahko predvidimo z izboljšanjem položaja v mlekarstvu do leta 1990 že 40 mio litrov letnega odkupa in predelave mleka. Obstojeca Mlekarna, z razpoložljivo in zraven že dotrajano opremo tudi fizično ni sposobna sprejeti teh količin, kaj šele v smislu kvalitete in dohodkovno uspešne predelave.

Prepričan sem, da v sami tozdi Mlekarna že pospešeno razmišlja o nadaljnjem razvoju. Res je, da so za celovito preno, v prvem delu potrebna velika finančna sredstva — cca 1,5 milijarde din, toda brez investicijskih in notranjih reorganizacijskih posredov je mlekarstvo obsojena na nadaljnjo stagnacijo, z njo pa obvezno deli usodo tudi gorenjska govedoreja in kmetijstvo. V TOZD, DO KŽKG in tudi SOZD MERCATOR smo dolžni upoštevati potrebo in samo prednost razvoja, ki ga v mlekarstvu na Gorenjskem s sanacijo in izgradnjo naše Mlekarnice lahko dosežemo. Poleg vsega Mlekarna opravlja izredno pomembno funkcijo oskrbe prebivalstva na Gorenjskem, zato za izvedbo naših načrtov objektivno pričakujemo finančno in ostalo pomoč od DPS gorenjskih občin.

Avtor je idejo o naložbi utemeljil z razlogi, ki vplivajo na slabšanje dohodkovne uspešnosti in razvojnih možnosti tozda.

Na osnovi primerjanja polletnih kazalcev gospodarjenja tozgov Kmetijstvo, Mlekarna in TOK Radovljica s kazalci podskupine dejavnosti je avtor zapisal: »Sodobni razviti svet postavlja v prvi plan pri razreševanju vprašanja uspešnosti gospodarjenja ekonomičnost, produktivnost in rentabilnost, ki pa jih brez navzočnosti tehnoloških sprememb kot ključnega elementa strukturnega prilagajanja tudi v naših pogojih le s težavo povečujemo. Način gospodarjenja s sredstvi, odnos do produkcijskih sredstev, organizacija dela, trženje in nenazadnje tudi spremljanje pridobivanja učinkov proizvodnje so vprašanja, ki jih je ob pogoju, ko so nastopile motnje v gospodarjenju, potrebno temeljito analizirati. Brez prave diagnoze in uspešnega zdravljenja vseh posledic slabega rezultata ni moč pripisati samo primarni delitvi družbenega proizvoda (cenam), čeprav vemo, da zaradi dogovorjene ekonomske politike postaja-

mo vse bolj ranljivi, da celotna branža agroživilstva ječi pod inflacijskim bremenom socialne politike, s katero se želi na njenih ramenih ublažiti ogroženost življenjskega standarda.

Nesporo dejstvo tržnih zakonitosti je, da ne glede na obliko politike, ki jo država izvaja, preživijo le najmočnejši in tisti, ki so se novonastali situaciji uspeli najbolj prilagoditi oziroma, ki so svojo ranljivost zmanjšali na spodnjo mejo. Zato so predstavniki programi nujnost tudi s ciljem, da se zmanjša breme zadolženosti predvsem TOZD Kmetijstva in TOZD Mlekarnice.

Čeprav polletni rezultati zaradi sezonskega značaja produkcije v kmetijstvu ne dajejo celovite slike o gospodarjenju, pa je neizpodbitno, da se rezultati močno slabšajo v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta.

Zadolženost bo kot Damoklejev meč še nekaj časa zmanjševala dohodek, od višine dohodka pa so odvisni osebni dohodki, obstoj in razvoj posamezne temeljne organizacije.

»Nekaj besed o likvidnosti delovne organizacije«, je članek z vsebino, ki bi jo morali poznati vsi delavci v vsaki organizaciji združenega dela. Avtor navaja vzroke padanja plačilne sposobnosti svoje delovne organizacije in predlaga ukrepe za zmanjšanje likvidnostnih težav — med drugim tudi tega: »Potrebno je spremeniti miselnost, da je po vključitvi dela plačilnega prometa v Interno banko SOZD, ko lahko koristimo kratkoročne likvidnostne kredite (do 1.000.000.000 din za posamezno TOZD) za pokritje primanjkljaja obratnih sredstev, zdaj teh sredstev dovolj, kar pa je zmotno, ker ta sredstva niso poceni. Še vse bolj si moramo prizadevati, da izkoristimo vse možnosti in vire najetja kratkoročnih ali dolgoročnih kreditov (zlasti selektivnih) ne glede kje, pod ugodnimi obrestnimi pogoji in predvsem nižjo obrestno mero. Prevladati mora končno tudi misel, da likvidnost TOZD, TOK in DO ni le skrb finančnih delavcev, ampak skrb nas vseh, posebno pa še komercialnih in vodilnih delavcev.

Za zaključek v ilustracijo še podatek, da je imela naša delovna organizacija po stanju 30. junija 1987 najetih tujih sredstev pri poslovnih bankah, Interni banki, HKS in še kje za cca din 3.200.000.000. To pa je že znesek, nad katerim se moramo resno zamisliti, če k temu prištevamo še visoke obrestne mere (tudi do 106 %), potem je vprašljivo, koliko časa bo kmetijsko-živilska dejavnost brez občutne družbene pomoči, še lahko prenesla take obremenitve? Kam pa vse to pelje, pa komentar verjetno ni potreben!

Iz »Biltena« — glasila Mercator-Kopitarne Sevnica

V 273. številki Biltena, ki je izšla septembra letos, so pogledali tudi čez tovarniški plot in komentirali ustavne spremembe. V članku »Ustavne določbe bodo spremenjene«, je avtor Janko Blas zapisal: »O pobudi za spremembo ustave so v Sloveniji razpravljali na 13 regijskih posvetih, v razpravo so se aktivno vključila

vodstva družbenopolitičnih organizacij. Zlasti preko sredstev javnega obveščanja so dali svoj prispevek številni občani, bilo pa je tudi nekaj javnih tribun na to temo. Samo delegatov je aktivno razpravljalo okrog štiri tisoč. V razpravi sem na takratni seji zboru združenega dela SRS med drugim dejal tudi tole: samoupravljanje smo zaprli v okovje norm, ne smemo dopustiti, da bi skrito v okrasje samoupravnega besednjaka prihajalo do prerazporejanja pristojnosti in moči od ene na drugo birokratsko strukturo, od republiške na zvezno in obratno. Opozoril sem, da bi morali bolje razložiti, kaj so to »skupni temelji«, saj si lahko kdo

misli, da je to tudi uvedba enotnega jugoslovanskega jezika... Zavzel sem se za krepitev vloge združenega dela, a menil, da s pomočjo uvedbe združenega dela v skupščino SFRJ tega ne bomo dosegli. Zavzel sem se za vse tiste predloge v spremembah ustave, ki bodo krepili razvoj proizvodnih sil in onemogočili etatistično poseganje v družbeno ekonomske odnose. V imenu delegacije z gospodarskega področja Posavja, sem podprl uvodne besede člana predsedstva SFRJ, Staneta Dolanca in predsednika skupščine SR Slovenije, Mirana Potrča.

Vsi delegati in drugi razpravljavci smo bili odločni in enotni v

tem, da ni razprave in dialoga o obstanku SFRJ in o bistvenih komponentah sistema socialističnega samoupravljanja, a odločni pa v tem, da mora biti osnovni cilj ustavnih sprememb zagotovitev delovanja trga in motivacija delavcev, da z znanjem, sodobno tehnologijo, organizacijo dela in trženja na domačem in tujem trgu ustvarjamo čim večji dohodek. Skratka, Slovenci smo odločni, da s tem, ko gradimo socialistično republiko Slovenijo kot svojo državno in socialistično samoupravno skupnost, gradimo enakopravno z drugimi našimi narodi in narodnostmi tudi našo federacijo. Vsekakor je še veliko nedorečenega.

Kristina Antolič

Tradicionalno srečanje potrošnikov in delavcev M-Izbire — Panonije

Letos so ob 15-letnici poslovanja Blagovnice svoj delež k pestrejši ponudbi prispevali tudi številni dobavitelji. Na tem srečanju se je v dopoldanskem času predstavila s 400 kg težko mortadelo Mesna industrija Primorske iz Nove Gorice.

V treh urah so Ptujčani pospravili ogromno mortadelo. Da bi bila poskušna in prodaja še uspešnejša je poskrbel Janko s svojim humorjem. Nekdo je dodal: »Mortadela je odlična, saj se ve, da je njena surovina iz Štajerske.«

Kristina Antolič

Družbeno priznanje za kakovost

Ob letošnjem občinskem prazniku 8. avgusta, je Skupščina občine Ptuj podelila kolektivu M-Izbira Panonija Ptuj, TOZD Maloprodaja, poslovni enoti Blagovnica družbeno priznanje v obliki listine.

Kolektiv Blagovnice je izredno mlad. V 15. letih poslovanja je uspešno deloval, ima velike zasluge pri preskrbi občanov z dobro izbiro blaga in založenostjo ter dobro postrežbo in odnosom do potrošnikov. Zgledno pa je vzdrževan tudi sam objekt. Blagovnica že od prvega leta poslovanja posluje rentabilno. Že od začetka poslovanja predstavlja promet v blagovnici 15 — 18 odstotkov prometa v tozdu Maloprodaja.

Družbeno priznanje je za kolektiv velikega pomena, čeprav nekateri menijo, da si zaslužijo tudi kaj več. Skromnost je lepa čednost.

Kolektivu Blagovnice za družbeno priznanje iskrene čestitke.

Tega dne so se sestali samoupravni organi DO MIP, TOZD in DSSS na slavnostni seji, na kateri so 15 delavcem podelili zlate značke Mercatorja in jubilejne nagrade za 10, 20 in 30 let delovne dobe.

Zlate značke so prejeli: Herta Petrovič, Marija Brglez, Slavko Leben, Konrad Kodrič, Jože Bezjak, Darinka Perkovič, Anton Žmavc, Alfonz Bauman, Stanko Šuman, Helena Kolar, Marija Smolinger, Terezija Kosanič, Franc Jeza ml., Marica Pukšič in Frančka Zupanič.

Jubilejne nagrade za 10 let je prejelo 56 delavcev, za 20 let 35 in za 30 let 17 delavcev.

Prejemnikom zlatih značk in jubilejnih nagrad iskrene čestitke.

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ
PODELJUJE
ZA KVALITETNO IZBRUSANJE
PRESKRBE V MESTU PTUJU
MIP PTUJ TOZD MALOPRODAJA
POSLOVNA ENOTA BLAGOVNICA
DRUŽBENO PRIZNANJE
V OBLIKI LISTINE

V Ptuj, 8. avgusta 1987

Savica za Bežigradčane

Mile Bitenc

Trgovina kot iz škatlice

Ko sem poskrbel za obvestilo Ljubljančanom o novi trgovini tozda Savica v Pribinovi ulici za Bežigradom, je tudi mene zamikalo pogledati novo trgovino.

Samopostrežna prodajalna, ki je bila odprta pred petnajstimi leti, je tako lepo preurejena in prenovljena, da se zdi kot nova. Izredno lepo urejeno blago, pregledno, dostopno kupcu, v veliki

izbiri, vse to kar samo vabi k nakupu. V štirinajstih dneh so trgovino prepleskali, prebarvali prodajne gondole, namestili nekaj novih in preuredili razporeditev živil in gospodinjskih potrebščin.

Priložnost za razmišljanje

Maruška Jauševce

Trgovina v občinskem merilu

Praznik občine Gornja Radgona — 15. oktober, je bil priložnost za razmišljanje o stanju in razvoju trgovine v obmejni občini. Nosilca razvoja trgovine v tej občini je Mercator-Sloga.

Gornjeradgonska občina meri dobrih 20.000 hektarov in ima okrog 21.000 prebivalcev. Samo mesto je tik ob avstrijski meji. Zato ni čudno, da nosilca oskrbe prebivalstva in razvoja trgovine — Sloga v nenehno izboljševanje ponudbe blage in storitev žene huda konkurenca. Prav tako jih v to žene bližina Radencev in delež Sloge mora biti tudi v dopolnilni turistični ponudbi.

Dosedanji razvoj Slogine trgovske mreže je šel predvsem v smeri posodabljanja in gradnje

novih trgovin v večjih krajevnih središčih. Zadnji objekt je bil leta 1986 odprt v Vidmu ob Ščavnici.

V Slogi pa se zavedamo, da bo treba več pozornosti nameniti tudi trgovini v samem mestu. Predvsem zato, ker je obmejni promet vedno večji in zanimivejši predvsem za tujce. Eden od korakov v to smer bo tudi obnova Trgovske hiše, s katero bomo začeli januarja prihodnje leto. Z več blaga in izdelkov visoke kakovosti bomo ponudbo prilagodili predvsem tujcem. Zanimariti

Povsem nov je pult z delikatesami, v primerjavi s prejšnjo pa je ponudba prava mizica pogrnjena. To ni le moje mnenje, to so besede mnogih kupcev, ki so ob otvoritvi dobesedno ostrmeli. Tudi aranžma, ne le ponudba, je bil za naše razmere kar malce nenavaden. Bilo bi več kot lepo, če bi tako ostalo še naprej in ne le v tej, temveč v vsaki naši trgovini.

Nad preurejeno prodajalno pa niso navdušeni le kupci, temveč tudi zaposleni. Predvsem poslovodkinja Zalka Artnik, njena namestnica Rezka Zekič, pa tudi Terezija Kolenc in Anica Ivanc, ki so v tej trgovini že vseh petnajst let, ne morejo skriti navdušenja. Malce jih moti le nekoliko tesno skladišče.

Zraven trgovine je bife, kjer dobiš različne tople malice. Dobro jih skuha Danilo Korbar, skrb za bife in kuhinjo pa pade na Marijo Zemljak.

Tako so lahko Ljubljančani v tem koncu mesta zadovoljni z Mercatorjem — oprostite, s samopostrežbo in bifejem Savice, kajti zraven je še mesnica, tudi naše Mesne industrije iz Ljubljane, ki pa je več kot klavarna.

pa ne gre tudi kupovalne navade okrog 600 zdomcev, ki se redno vračajo domov in so se v tujini navadili na tamkajšnjo trgovsko ponudbo pa tudi na tamkajšnjo kakovost storitev. Prav gotovo pa bo popestrjena in specializirana ponudba pritegnila tudi domačine in zato pričakujemo, da se bo odziv kupne moči znižal.

Zanimariti tudi ne kaže večjih gospodarsko pomembnih prireditel kot je npr. Pomurski sejem, ki so priložnost, da se obiskovalcem in drugim tudi skozi trgovino predstavi pokrajina, ki ne slovi zgolj po vinogradih in vinu ter sadovnjakih, temveč še po vrsti drugih naravnih in človeških danosti.

Uspeh je res odvisen od dobre ponudbe, vendar samo polne police izbranega blaga niso in ne bodo dovolj, če se ne lotimo tudi odnosa kupec — prodajalec. Začeli smo s Klubom Mercator, ki je v korist potrošnika — kupca pa tudi nas trgovskih delavcev. Vendar se tudi mi sami

sem« so za uvod zapele članice ženskega noteta iz Želj, ki vedno nastopajo v narodnih nošah in pojejo le stare slovenske pesmi.

Predsednik delavskega sveta tozda Trgopromet Stanko Lavrič je v nekaj besedah povedal o odločitvi za novo trgovino. Trgovina je nadomestek za nekdanjo »špecerijo« na Roški cesti, ki je bila od nove trgovine kar petkrat manjša. Nova trgovina ima v pritličju 200 kvadratnih metrov uporabnih površin, v kleti pa še 150 kvadratnih metrov skladišča. Uredili so jo v nekdanjem domu Dušana Remiha, kjer so adaptirali vse prostore. Tako sta naselje in tozda dobila novo prodajno enoto. Načrte za preureditev nekdanjih prostorov v trgovino je izdelala projektantska skupina v delovni organizaciji M-Rožnik oziroma gradbeni tehnik Franc Škof s sodelavci. Posebej je treba poudariti funkcionalno ureditev trgovine in dovolj skladiščnih površin. Z novo trgovino so Kočevarji povečali velikost prodajnega prostora na prebivalca občine. Že ob koncu leta 1984 so imeli v občini Kočevje največ prodajne površine na prebivalca,

Trgopromet za Kočevarje

Mile Bitenc

Nova samopostrežba

Nova samopostrežna prodajalna »Mestni log« v Kočevju je za prebivalce te krajevnne skupnosti nedvomno dobrodošla in hkrati lepa pridobitev, enako pa bi lahko rekli, da tudi za tozda Trgopromet, ki je v sestavu Mercator-Rožnika. Dokaj prostorna in lepo založena trgovina je med tozdevimi trgovinami zagotovo trenutno najlepša.

Kot da bi tudi vreme hotelo pomagati pri otvoritvi je tisto ponedeljkovo jutro po hudem dežju

posijalo močno jesensko sonce in naredilo otvoritveno slovesnost še prijetnejšo. »Slovenec

Mercatorjev mozaik

Prodajalna Sadj a zelenjave na Gosposvetski cesti v Ljubljani je razmeroma dobro založena trgovina, ki je imela do nedavnega kar precej klavarno izlozbo. Sedaj se nenadoma blesti vsa drugačna, lepa in obnem sporoca, da Sadj e zelenjava praznuje 40-letnico. Bo po »rojstnem dnevu« spet neurejena? Želimo, da bi bila urejena tudi potem.

HAM-HAM hamburgerji, globoko zamrznjeni, so se v lični kartonski embalaži že pojavili v naših trgovinah. Tako si bomo lahko v nekaj minutah pripravili znane »bajsije«, prav takšne kot jih lahko dobimo v Domžalskem »Bajsiju«.

Rakci in školjke za sladokusce oziroma za ljubitelje morskih sadežev se že nekaj časa prodajajo. Dobijo se v manjših pločevinkah, z njimi pa je ponudbo popestrila kamniška Eta.

V hotelu Ilirija — elitni šišenski večeri

Ni res, da jih ne bo več kot so nekateri govorili. Spet so tu, z novim programom, s presenečenjem večera in z dobro kulinarčno ponudbo. Na enem izmed zadnjih sta bila gosta večera naša Eta z rakci in s školjkami ter Pivovarna Union.

Dnevi dalmatinske kuhinje so v hotel Ilirija privabili precej ljubiteljev morske hrane, dalmatinskega vina in pesmi. Domiselna reklama je naredila svoje: pred začetkom teh večerov se je na vozu, ki so ga vlekli oslički, vozila prava dalmatinska klapa in s pesmijo vabila na zabavo.

Sejmi, sejmi, sejmi — marsikdo bi dejal, da jih je preveč, prav pa imajo tudi tisti, ki jih (že vedo zakaj) organizirajo. In tako smo v teh dneh na Severnojadranskem sejmu na Reki predstavili Eto, Embo, Ljubljanske mlekarne, Oljarico in postojnsko TMI.

Pekarna Grosuplje ima nove silose za moko. Postavili so jih ob sami pekarni. V novih silosih bo povečana zaloga moke za nemoteno peko kruha. Slovesno jih bodo odprli oziroma predali namenu ob občinskem prazniku. O tem več v naslednji številki.

Izložbe mariborske Modne hiše, pa tudi notranjost, so aranžersko vedno odlično urejene. Tako so ob mariborski prireditvi »Cvetje — vino« še posebej vabljivo uredili izložbe in prodajalno samo ter s tem cvetličnemu prazniku dodali še svoje. Zraven pa še potrdili, da so v Mercatorju daleč najboljši. Tematsko urejenih izložb je veliko in vsako med njimi lahko pohvalimo.

tega še premalo zavedamo. V M-Slogi smo s Klubom Mercator in njegovimi prednostmi seznanili tudi kolektive v vseh organizacijah v občini.

Dobršen del našega uspeha je odvisen tudi od turizma. Od tega, kakšen bo njegov razvoj v občini, bo odvisna tudi ocena naše vloge v njem. Ali bomo kot dopolnitev oziroma sestavni del celovite turistične ponudbe sposobni zavzeti mesto, ki naj nam bi šlo?

Vrnimo se k odnosu kupec — prodajalec. Od prodajalca se vedno pričakuje veliko vrlin. Od tistih čisto človeških, ki morajo biti zanj vsakdanjost, do povsem strokovnih znanj. Toda, tudi prodajalec je samo človek, morda z večjimi problemi in težavami kot

kupec, ki je nanj stresal jezo. Zato, da najdeta skupen jezik, je potrebno zelo malo, včasih hudo veliko. Nezadovoljen kupec odide, ostaneta pa siten ali pa samozadovoljen prodajalec in prazna blagajna. Že zaradi te in pa zaradi naše vloge v radgonski občini moramo izboljšati kakovost naših storitev. Naj bo to poleg odločitve za dobro in izbrano ponudbo tudi eno od razmišljanj ob občinskem prazniku.

In če bomo čez leto dni, morda spet ob občinskem prazniku, lahko zapisali, da smo izboljšali medčloveške odnose na vseh ravneh, bo to naša najbogatejša ugotovitev. Za tako ugotovitev pa bo treba veliko dobre volje, prave človeške topline, razumevanja in samoodpovedovanja.

Konec dopustniške sezone

Edi Kobale

Čas za pripravo na novo

Delavci M-Modne hiše Maribor imamo že več let urejena počitniška doma v naselju Pelegrin pri Umogu in Karpinjan v Novem gradu v Istri. Vsaka sezona dopustov je za naše delavce zelo zanimiva in zato sta, že vsa leta nazaj, obe počitniški hišici polno zasedeni.

Kljub temu, da je prehrana v lastni režiji, je vsako leto povpraševanje vse večje, tako da le s težavo ugodimo vsem zainteresiranim. V letošnji sezoni je v obeh hišicah letovalo v predsezoni, sezoni in posezoni 45 družin s svojci, kar je približno 32 odstotkov vseh prosilcev. Če pa računamo na družino po 4 osebe, je

tako prijetno letovalo okrog 180 oseb.

Vsi, ki so letos prijetno letovali, so bili z udobjem in glavnem zadovoljni. IO sindikata se trudi, da bo v prihodnje še bolj poskrbel za prijetno počutje dopustnikov. Do prihodnje sezone je še daleč, vendar je treba že zdaj razmišljati o nekaterih pomanjkljivostih oziroma o obnovi, predvsem boljlerjev in talnih oblog, ki so že potrebni obnove.

IO sindikata se bo trudil, da bo zbral potrebna sredstva, s katerimi bi hišice obnovil in s tem omogočil še bolj udobno naslednje dopustovanje vsem, ki letos niso prišli na vrsto.

in sicer 0,567 kvadratnega metra, medtem ko je bilo republiško povprečje le 0,376 kvadratnega metra.

Samopostrežna »Mestni log« je že druga trgovina v letošnjem letu — 14 dni prej so odprli trgovino Živila v Mozlju. Načrti za naslednje leto pa obetajo novogradnjo trgovine Izbira v Stari cerkvi.

Za veliko število krajanov, ki so prišli na otvoritev, je bila razen lepe trgovine in prijetnega programa posebnost tudi degustacija vrste proizvodov, ki so jih prispevale različne organizacije, od naše Mesne industrije iz Ljubljane in kočevske mlekarne do Slovina, Dane, Intesa, Fructala, Kraša, klavnice Kočevje in Sladkogorske.

Državni reprezentant iz M-Ljubljanskih mlekarn

Andrej Dvoršak

Srečo Končina na začetku maratonske slave

»Vendsen Vergnand je letos imel smolo. Nekaj sto metrov pred ciljem ga je prehitel Jugoslovčan Končina, ki je na koncu zmagal in dosegel svoj najboljši rezultat 2 uri, 23 minut in 13 sekund. Za ljubitelje maratona v Nantesu je bilo to prvovrstno presenečenje...« komentira zmago našega Srečka lokalni francoski časopis. Tudi v drugih so bili športni novinarji nemalo presenečeni nad porazom svojega ljubljence in zmago dotlej neznanega Jugoslovčana.

Maraton je šport, ki je nekoč pritegoval le najpogumnejše in najbolj vzdržljive, in ki je svojim zmagovalcem prinašal najvišje časti in slavo. Danes so ga izpodrinili drugi športi. **Srečko Končina**, veterinarski tehnik in študent na fakulteti za telesno kulturo pa mu ostaja zvest. Brez finančne pomoči, brez trenerja, čisto sam, se vzpenja vedno višje na zmagovalnih sopničkah. Le sodelavci v Mercator-Ljubljanskih mlekarnah, vključno z vodstvom, mu pri tem pomagajo...

»Vedno me je pritegovala atletika in kmalu po končani srednji

veterinarski šoli sem se vpisal na fakulteto za telesno kulturo ter postal učitelj telesne vzgoje na osnovi šoli v Dolu pri Ljubljani. Takrat me je AK Olimpija zaprosila, da bi prevzel vodstvo atletskega krožka. Če sem hotel trenirati pionirje, sem moral tudi sam teči in ko sem začel, sem kaj kmalu pristal na dolgih, maratonskih stezah,« razpreta zgodovino Srečo Končina, ki je zadnji dve leti zaposlen v M-Ljubljanskih mlekarnah kot vodja izmene v sterilizaciji.

Pravi, da se je za maraton odločil, ker s štiriindvajsetimi leti

ni mogel več računati na uspehe na kratkih proгах, medtem ko maratonce svoje vrhunske dosežke »pritečejo« po tridesetem letu.

Teče na vseh proгах, daljših od pet kilometrov, klasični 42,2 kilometrov dolgi maraton pa mu je najljubši.

Prvi vidni uspeh je doživel na prvenstvu SR Slovenije pred dvema letoma, ko je zmagal s prednostjo sedmih minut. Vse je presenetil... in od takrat gre njegova zmagovitost pot strmo navzgor. Sedaj je vedno med prvimi tremi v državi, enkrat prvi, drugi drugi, včasih tudi tretji, odvisno od razpoloženja in ciljev, ki si jih pred tekmo postavi. Njegov najboljši rezultat v maratonu je dve uri, trinajst minut in 45 sekund, kar je le bori šest minut slabše od svetovnega rekorda. Vendar v maratonu ne gledajo na ta rezultat kot merilo in primerjavo! Tekmovalci se vedno med seboj primerjajo s tistimi, ki je na določeni progi postavil rekord. Proge so različne in tako so te primerjave bolj športne! Srečo ima rekord na progi v Kranju, ki je zelo težavna in na progi v Nabrežini pri Trstu; na progah »malih maratonom«, kjer je proga dolga le 21 kilometrov pa rezultatov sploh ne beleži več!

Koliko pomeni v Evropi bo pokazal na bližnjem maratonu v Benetkah, kjer bo zbrana vsa tekaška elita. Skromno napoveduje, da bo med prvimi desetimi. Ob

tem pa dodajmo, da je edini v svetovni eliti, ki je redno zaposlen!

Da ne gre za navidezno zaposlitev pove podatek, da je lani imel kar 420 delovnih ur ob nedeljah in praznikih. Njegovo delo je odgovorno, saj je od tega ali ga dobro opravi, odvisna proizvodnja steriliziranega mleka in napitkov.

Vse, kar mu v delovni organizaciji omogočajo je dopoldanski tek — trening, ki traja kaki dve uri ter odsotnost z dela v skladu s samoupravnimi akti. Srečo pravi, da ga moralno podpira celoten kolektiv in to mu veliko pomeni. Zvedeli pa smo, da se v M-Ljubljanskih mlekarnah pogo-

varjajo o tem, da bi ga razporedili na mesto športnega referenta ter mu tako omogočili več časa za treninge.

Tudo od matičnega atletskega kluba ne dobi kaj prida. Železničarski atletski klub mu je v treh letih »podaril« eno trenirko in eno majico. Če ne bi imel sponzorjev iz zamejstva, ki mu kupijo vsako leto šest parov tekaških copat, bi lahko svoj šport obesil na klin. Celo trenerja nima. Ker pa je v atletiki doma in tudi strokovno podkovan, trenira sam in to dokaj uspešno, sodeč po rezultatih. Sicer pa o materialnih koristih ne razmišlja — saj ni nogometaš!

Srečo Končina ni edini vrhunski športnik v sozdu. Imamo odlične strelce, kegljače, balinarje, celo radioamaterje z vrhunskimi rezultati in morda ne bi bilo slabo razmisliti tudi o skladu za podpisovanje vseh teh entuziastov, korist bi poleg njih imel tudi Mercator — propagandni učinek, ob vsakem njihovem nastopu ali zmagi...

Iz kluba upokojencev

Fani Papler

Enodnevni izlet po Notranjski

Jesensko jutro je obetalo lep sončni dan, mi pa smo se zbrali ob 7. uri na železniški postaji, da obiščemo kraje na Notranjskem in Travnogoro.

Najprej smo se ustavili na pokopališču v Velikih Laščah, kjer sta nas čakali ženi naših pokojnih sodelavcev Ivana Grebenca in Janeza Prijatelja. Na grobu smo jima zapeli »Gozdič je zelen«, položili šopek cvetja ter počastili njun spomin.

Po tem malem slovesu smo obiskali mlekarino v Laščah, kjer nas je zelo lepo sprejel vodja obrata Silvo. Pokazal nam je obrat, za urejenost obrata, čistočo in higijeno mlekarne lahko izrečemo veliko pohvalo. Zaposlenih je 20 delavcev, delajo sir »Laščan«, ki ga največ izvozijo.

Pogostili so nas z okusnim sirom in kavom. M-Kmetijska zadruga Velike Lašče je vsakemu udeležencu izleta podarila zavitek s tremi lesenimi žlicami in nas s tem darilcem prijetno presenetila. Zahvaljujemo se ji.

S stiskom rok smo se poslovili od gostoljubnega Silva in nadaljevali pot do Nove Štifte blizu Ribnice ter si ogledali zgodovinsko cerkev. Zidana je v osmerokotniku, začeli so jo graditi leta 1641 ter jo 30 let pozneje dokončno uredili.

Doživeti je umetniški užitek v Novi Štifti so rezbarije v notranjosti cerkve. Vsi oltarji so izrezljani iz lesa (žlahtne lipe), pozlačeni, posrebreni in pobarvani, kar smo si z zanimanjem ogledovali.

Pred cerkvijo stoji 350 let stara lipa, pod njo piše: »Lipa pod katero stojiš, bodi do nje spoštljiv!« Za trenutek smo posedli okrog te lepote in počakali na vodiča, Vinka Kersniča. Bili smo priča srečanju partizanskih tovarišev. Tovariš Vinko in naš predsednik Janez Volaj sta se po dolgih letih pristrčno objela. Oba sta bila partizana v Cankarjevi brigadi. Stekel je pogovor pod lipo zeleno, nato pa smo se zapeljali do Ognjence, do obeležja, ki spominja na tragedijo v partizanski bolnišnici. Je samo 20 minut oddaljena od Jelenovega žleba. Baraka, v kateri je bilo 14 težkih ranjencev, je bila izdana. Ranjene so skrili v bližnjo kraško jamo. A izdajalec je pripeljal Italijane tudi v to jamo. Bolničarka Mimica Čepin je po dogovoru z ranjenci najprej postrelila njih, potem pa ustrelila tudi sebe. Njen grob je prav pod to skalo - obeležjem.

V tišino tega tihega gozda je odmevala žalostinka, ki so jo zapele naše pevke. Položili smo šopek s trakom. Stali smo nemi ob obeležju, ki spominja na tragično smrt mladih fantov in mož ter pogumne bolničkarke Mimice Čepin.

V bližini stoji brunarica; v njej je več fotografij o tragediji ranjenih borcev. Imenuje se Dom dr. Aleksandra Petra Gale. Notranjosti si žal nismo mogli ogledati, ker je bil dom zaprt.

Skozi Loški potok smo se odpeljali do Snežnika. Ustavili smo se v gostišču Mlakar, kjer smo imeli kosilo. Bilo je skrbno in nam v veliko zadovoljstvo pripravljeno. Za to je poskrbel naš predsednik Janez Volaj. Po kosilu smo si z zanimanjem ogledali grad Snežnik. Kustos nam je povedal zgodovino gradu, med drugim tudi to, da je v gradu prenočil tovariš Tito, ko je bil na lovu v snežniških gozdovih.

Ogledali smo si tudi razstavo pohištva v Brestovem salonu v Cerknici. Odšli smo še k spomeniku padlim v NOB. Tudi tu smo izvedli kratko spominsko svečanost. Cerkniškega jezera si nismo mogli ogledati, ker je poniknilo.

Čudovita je bila vožnja po gozdovih Travnogore. Bliža se jesen, a gozdovi so že vedno v bujni rasti. V njih so pomniki, gozdovi, ki šumiijo v vetru nosijo spomin na vse, ki počivajo v temačnih grapah, bližnjih vaseh, posebno še tam gori na Ognjenci. Gozdovi jim dajejo mir in spokojnost. Tistim, ki jih v tej samoti obiščejo nalagajo spoštljiv spomin.

V večernih urah smo se srečno in z najlepšimi vtisi vrnili v Ljubljano. Izlet je bil prijeten, veliko smo videli. Bil je prekrasen sončni dan, brez vročine v avtobusu. Vožnja skozi smrekove gozdove je bila osvežujoča, videli smo del naše domovine — Notranjsko.

Za skrbno organiziran izlet in trud, se člani KU Mlekarn iskreno zahvaljujemo predsedniku, Janezu Volaju.

Do Martinovanja ni več dolgo

Mile Bitenc

Race in gosi na mizi

Race in gosi na naših mizah niso pogost pojav. Pa ne zato, ker jih ne maramo ali pa bi bile predrage. Enostavno jih ni bilo mogoče dobiti. Zdaj je dogovorjeno, da bo prav Mercator na 25 prodajnih mestih v Ljubljani in okolici popestril mesno ponudbo z racami in goskami. Dobiti bo moč sveže ali pa globoko zamrznjene. Lahko pa bomo izbirali tudi med različnimi izdelki iz njihovega mesa: pašetami, klobasami in roladami.

Na predstavitvi račij in gosijh jedi v hotelu Ilirija je bilo med povabljenimi veliko zanimanja. Zato lahko vse naštet v naših trgovinah pričakujemo že v začetku novembra.

Predstavniki delovne organizacije Stočar iz Zrenjanina (IPK Servo Mihajl) so poudarili, da je tovrstna hrana okusna, zdrava in zelo primerna za bolnike in kar je v tem času bolj pomembno, po cenovni plati je dostopna večini potrošnikov.

Se nekaj podatkov o delovni organizaciji Stočar: delovna organizacija se ukvarja samo s proizvodnjo gosij in rac in predelavo njihovega mesa. Zaposlenih je 350 delavcev, 76% proizvodnje se izvozi na konvertibilno tržišče, ostalo pa se proda doma. Letno vzredijo okrog 650 ti-soč rac (koljevo težke 2,5 kg, stare 60 dni), gosi pa redijo od marca do novembra in ob zakolu so težke od 3,8 do 4,5 kg. Tako gosi kot race uživajo le naravno hrano na odprti paši, dodatno pa jim dajejo le koruzo. Stranski proizvod — perje v glavnem izvozijo (80%), od tega pa ga kar 65% odkupijo Japonci.

Vrsto račij in gosijh dobrot, ki so jih pripravili gostinci v Iliriji, so pokušalci hitro pospravili in dobro ocenili. Je to porok za uspešno prodajo v naših trgovinah?

Restavracija Beli križ

Andrej Dvoršak

Vabljava kuhinja

Restavracija in market na Belem križu nad Piranom sodita med poslovne enote M-Nanosovega tozda Preskrba iz Portoroža, ki ustvarjata dober promet. Letos so objekt že drugič, odkar so ga pred leti odkupili od zasebnika, prenovili. Za prenovu je poskrbela Investa, za dobro počutje gostov v restavraciji pa skrbita Marta in Ivan Šramelj, kuharica in poslovodja.

Ivan Šramelj je tu poslovodja že 13 let. Prej je imel gostilno v Bujah, ki pa ni bila preveč donosna, in ko ga je direktor Preskrbe Portorož poval k sebi za poslovodjo restavracije, ni preveč premišljeval. Z njim je prišla tudi žena Marta, odlična kuharica. Dobila sta stanovanje nad restavracijo in tako že trinajst let živita z njo, kot bi bila njuna.

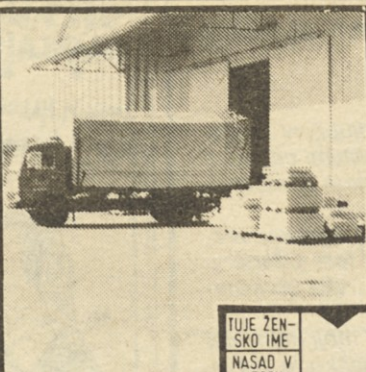
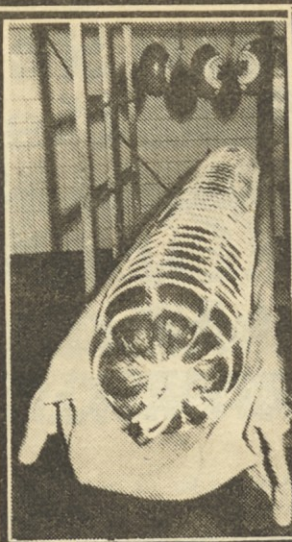
Pri poslu se to pozna, saj sta pripravljena ob vsakem času poprijeti za delo. Gostje vedo, da bodo tu dobro postreženi in dobrodošli. Veliko jih je, ki v času dopustov uživajo ob morskih

specialitetah Martine kuhinje. Za spremembo jim Marta včasih ponudi še domače jedi, gibanico, štruklje, pa tudi prava domača vina, denimo teran iz Tomaja.

V času turistične sezone je stosedemdeset sežev v restavraciji in na terasi premalo in gostje morajo zato pač počakati. Gostje so večinoma dopustniki, ki sicer prebivajo v zasebnih sobah. Ob sobotah in nedeljah pa prihaja veliko Italijanov, ljubiteljev dobre kuhinje. Ta na Belem križu ni samo odlična, ampak tudi sorazmerno poceni.

Od leve: Ivan in Marta Šramelj ter direktor tozda, Maks Maver.

NANOS POSTOJNA										SLAPOVI NA KRKI SEVER OD SIBENIKA										IME KI-TAJSKEGA VODITELJA ZE DONGA										NANOSOV TOZD V SR HRVATSKI										GRŠKA MUZA ZGODOVINE										NEM JEZI-KOSLOVEC (MAXI-MILJAN)										GRŠKO-RIMSKI STARI VEK									
ČLOVEK, KI ZMERJA										PLOD FIGOVCA										TUJE ŽEN-SKO IME NASAD V MESTU										TRGOVSKI POMOČNIK SKRIV-NOSTNEZ										EDVARD KARDELJ HUDA JEZA																													
STARO-INDIJSKI JUNAŠKI EP										POMOŽNI DUHOVNIK TUJE MOŠKO IME																																																											
IME IGRALCA SHARIFA																																																																					
LOŠČ, EMAJL																																																																					
NAJVIŠJA GORA TURČIJE																																																																					
KOŠAR-KARSKI KLUB																																																																					
JAPONSKI POLITIK (KAKUEI)																																																																					
IME PESN SEIDEL URADNI SPIS																																																																					
IME BELGIJ SKLADAT. DI LASSA																																																																					
SPOJ																																																																					
IME VITAMINA B2																																																																					
TUJE ŽENSKO IME																																																																					
REKA V JUŽNI ANGLIJI																																																																					
SLOVEN. PISATELJ. (ROMAN O PREŠERNU)																																																																					
MUSLIMAN. SVETIŠČE V MEKI																																																																					

Nagradna križanka Mercator-Nanosa

V osrednjih geslih današnje križanke boste našli tudi pojme, s katerimi je povezana delovna organizacija Mercator-Nanos iz Postojne. Tudi lepe nagrade za izžrebane pravilne rešitve bodo prispevale temeljne organizacije v njenem sestavu. Izžrebali bomo tri pravilne rešitve. Vas, spoštovani reševalci in reševalke, pa prosimo, da rešeno križanko skupaj s kuponom pošljete Centru za obveščanje SOZD MERCATOR-KIT Ljubljana, Kardeljeva 17, do 19. novembra letos.

Tiskarski škrat nam jo je zagodel pri križanki v prejšnji številki. Rešitvi »ACCRA« in »BOKLINA« je pokril z Zaščitnim znakom. Opravičujemo se reševalcem in sestavljalcu.

Izid žrebanja nagradne križanke MIP, tozda Zaščita

Med samo sto, do roka prispe- limi rešitvami, smo izžrebali tri nagrajence.

1. nagrado – moške modne hlače – prejme:

Radovanka Butala, M-Ljub- ljanske mlekarne, DSSS, Tolsto- jeva 63, 61000 Ljubljana

2. nagrado – delovni plašč – prejme:

Jožica Cekuta, M-Prekrba Krško, poslovalnica 17, 68311

3. nagrado – zaščitne rokavi- ce – prejme:

Marta Kržič, M-Rožnik, tozd Savica, Rakitna 87, 61352 Pre- serje

Srečnim dobitnikom bomo nagrade poslali po pošti.

Kupon za pošiljanje križanke

Ime in priimek

Točen naslov delovnega me- sta (DO ali TOZD, mesto in ulica)

Izpolnjeni kupon priložite rešitvi križanke, na ovojnico pa obvezno pripišite »Nagrad- na križanka«, sicer rešitve, če- prav bo pravilna, pri žrebanju ne bomo upoštevali.

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke

SESTAVIL SIMON BIZJAK										VELIKE SLABE VODE										ETIČNA GRUPNA V NISERJI										ŽIVI JEJEN- SKA TEKČONA										RAZA										DIVJA RACA										PRETILNARI VARNOSTI										POSODA ZA KOPANJE										TANKA MEMORANA										ZILICA, NOTRANJA SKA OPRA										BRODA ZA LAZARCA										DESKI PRITON MOZELE										IME PEVKE JAZZA FITZ-GERALD										BOG PRI SEMITH										BRODA ZA LAZARCA										4. IN 1. SAMO GLASNIK										MANJSA POŠKODNA DOKONNA										SESTAVA									
MIKROSKOP										OBRATKAPITALA										PROIZVODNAHALA										KIJ										APIMORALNOST										OSCAR										IDKO										PRAŠAJ										EVEREST										KORAD JURA										IME SLIKARJA MESKA																																																																															
MODELIRANJE										AEROSTAT										PARAZIT										RILATRI										SIRIJKATV										LEAR										ŠIVANJEKOPALNIHPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																							
ABASIDI										TRSKAR										UNOSIPALNIK										ČARANE										EREDER										ASK										EBEN										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV									
RIT										ČARANE										EREDER										ASK										EBEN										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																													
ATOMEREDER										ASK										EBEN										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																	
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA										MARAKEŠ										ASKAR										ZID										ROKAVICE										ATO										ACEV																																																																					
TVRTKO										KORMORAN										AN										HPLA										KRIPTA										LIA																																																																																																																																	

Ljube sestre, ljubi bratje!

Huda hudorovska jeza, moje ljube sestre in ljubljani bratje, te prelepe jesenske dni buri mojo kri. Med številnimi obranami jesenskimi plodovi, ki so zrasli na plodnih tleh moje domovine, so številni nepobrani biseri, darovi moje vlade.

Daleč čez domovinsko obzorje blešči dragulj Agrokomerc, obdan z dragim kamenjem, pretihotapljenim pod fesi. Ožarjeno odmevajo lakonične besede moje vlade: »vse je treba obravnavati v okviru zakona«.

Ali prav ta zakon mi kot kamen leži na duši. V moji domovini je zakon lahko običajno, tisoč let staro pravo, lahko je vidov-danski, lahko je resnično celo zakon moje domovine. Cela vrsta dokazov je, ki mi v tej hudi, hudorovski jezi brani verjeti, da ni tako. Pa če gre za vsakega od kamnov na duši za en sam, z gotovostjo ugotovljen in dokazan primer.

Kaj pomenijo dragulj AC in drugi dragi kamni v kroni moje domovine in v njenem narodnem gospodarstvu si v svoji nevednosti in nerazgledanosti ne znam predstavljati. Kaj pa pomeni dragulj v njenem predstavniskem telesu, si znam. Njegov blebetajoč, sporen član, si je pred letom dni privoščil izjavo, ki nas je razburila, ljube sestre. Če nas bo posilstev iz vseh vrst nagibov res rešila le pospešena akcija za oživljanje najstarejše obrti, potem sestre, žrtvujmo se in jo pojdimo opravljati v gore Balkana. Potrebujemo samo široko politično podporo in aktivistke, ki nas bodo prepričale, da opravljamo domoljubno poslanstvo z eno samo mislijo: sovražnik bo razkrit in zatrt med našimi nogami.

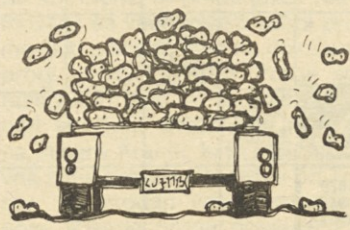
Za samo akcijo je še prezgodaj — prizadeti zatrjuje, da se je samo šalil. Morda pa se šalijo tudi tisti, ki so njegovo izjavo objavili po letu dni in jo potrebujejo za premiero »umazane igre velikih kameradov«. Toda, manipulirati z žensko histerijo je... zgodovina nas uči: vojne so se začele, bile izgubljene in dobljene tudi zaradi žensk.

Še bi vam nasula iz sipala biserov s polj moje domovine, toda pozdravljam vas s pozdravom iz preteklosti in prihodnosti (se hudo hudorovsko bojim): »za domovino — v opankah naprej«.

pionirka Jerica Hudorovac

NA DOLENJSKO GREMO POTEM PO KROMPIR...

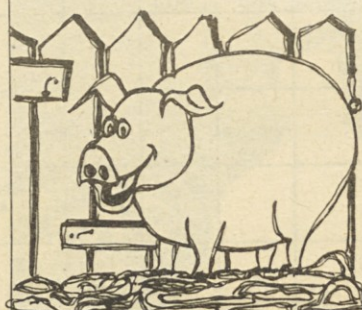
JESEN JE ČAS, KO SO LJUDJE NAJBOLJ PRIJAZNI...

TAKRAT SMO PRIJAZNI S SORODNIKI NA DOLENJSKEM, ŠTAJERSKEM, PRIMORSKEM

...

NA ŠTAJERSKO PO PRAŠICA...

IN NA PRIMORSKO PO VINO!

Hitra prehrana v Ljubljani

Andrej Dvoršak

Namesto M-Bajsija Rio

Čeprav se v Mercatorju že nekaj let pogovarjamo, kako bomo v Ljubljani odprli lokal hitre prehrane, kakršen je že v Domžalah in Postojni, dlje od načrtovanj nismo prišli. Prehitelo nas je Gostinsko podjetje DAJ-DAM, ki je iz zakotne beznice RIO naredilo priku-pen lokalček — pri čemer je sodelovala Mercator-Tehna, tozdr Investa.

Investa je v Rio vložila vse, kar je mogla: znanje in denar ter skrb za premagovanje začetnih težav. Arhitektka, Mirjana Nedeljkovič je s preprostimi posegi spremenila stari Rio do nespo-znavnosti. Ne le, da so ji dobro uspele barvne kombinacije, tudi

za strop je našla novo rešitev — perforirano pločevino, ki je poceni in estetskega videza.

Lep izgled je z vsebino dopolnil Ivica Kukurin s tehnologijo, ki jo že poznamo iz naših bajsijev. Investa pa je vse skupaj podprla še s kreditom oziroma sovlaganjem. Razlog, da se je Investa zagrizla v ta lokal tiči predvsem v tem, da je hotela svojo tehnologijo in novost v prehrani preizkusiti tudi v velikem mestu.

Ko je DAJ-DAM februarja zaprl stari Rio in ga začel preurejati, je želel predvsem spremeniti sestavo gostov. Ker je na ustrezni prometni točki, odločitev za hitro prehrano ni bila težka. Zelo nepričakovani pa so bili rezultati te odločitve. V Daj-Damu oziroma Riu so računali, da bodo v obnovljenem lokalu ustvarjali v začetku okoli 300.000 dinarjev prometa, kar bi bilo skoraj trikrat več, kot v stari beznici. Ko pa so četrtri dan imeli 1,7 milijona dinarjev prometa in jim je zmanjkovalo pijače ter kruha, so bili čisto iz sebe! Preprosto niso mogli verjeti, da je kaj takega mogoče... in promet se naslednje dni ni zmanjševal.

Takšen promet, ki so ga prej lahko le sanjali, jih je vzpodbudil, da že razmišljajo o širjenju verige hitre prehrane v Ljubljani. Medtem pa mi v našem velikem sozdu, ki ima lokal skoraj v vsaki ulici, razmišljamo, kje in kako bi začeli, ali se bo investicija izplačala, kdo bo prepričal

kupce, da lahko moko ali meso kupijo le pet korakov naprej v drugi Mercatorjevi trgovini in še in še je zadržkov. Ko pa bo trg nasičen, bomo jedikovali o naši neučinkovitosti in se hudovali na »zelo nesolidno Investo«, ki nič ne naredi za sozd — čeprav ima toliko možnosti...

Glasilo delavcev in združenih kmetov sozd Mercator — Kmetijstvo Industrija Trgovina

Glasilo delavcev in združenih kmetov sozda Mercator-KIT, n. sub. o., Ljubljana, Emonska 8. Izdaja Center za obveščanje SOZD Mercator-KIT. Uredništvo: Kardeljeva 17, 61000 Ljubljana. Tel. 215-173.

Ureja uredniški odbor: Kristina Antolič, Marko Bokal, Marko Glažar, Jože Kirm, Suzana Modrijan, Sergej Paternost, Marjeta Potočnik, Ljuba Sukovič in Miro Vaupotič. Glavna in odgovorna urednica: Vesna Bleiweis.

Novinar: Andrej Dvoršak.

Vse fotografije — nepodpisane — Andrej Dvoršak.

Tehnični urednik: Matjaž Marinček. Tiska ČGP Delo Ljubljana.

Glasilo prejema delavci, združeni kmetje, učenci in upoko-jenci sozda Mercator-KIT. Izhaja zadnji petek v mesecu. Naklada 18.600 izvodov. Po mnenju pristojnega republiškega organa je glasilo oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

V septembru je bilo obnovljeno pročelje slaščičarne v Čopovi ulici v Ljubljani, kjer je v prvem drugem nadstropju tudi Zmajčkov butik izvrstnih slaščic. Osnutek je pripravil Studio za marketing Delo iz Ljubljane. Leteče torte in zmajček na kotalkah bodo sladkosnede Ljubljančane vabili na izvrstne slaščice.

Prihodnje leto bo treba v tej slaščičarni obnoviti tudi sedeže. Žal so jih obiskovalci že popolnoma uničili.

Besedilo in fotografija: Alenka Medved.

